

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETESEK:
8-hasabos poszt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitótórcs 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, január 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Az orvosok érdekében.**
- A képviselőház ülése.**
- Az ahrudbányai mandátum átadása.**
- Egyrél-másrél. Irta: Vay Sándor gróf**
- Ítélet az egyetemi botrány ügyében.**
- Az énekeskávéházak ügye a parlamentben.**
- Pikantériák Szerbiából.**
- Ügyvéd-gyár a fővárosban.**
- Állandó iparcsernek Aradon.**
- Alapítványos ország.**
- Karai ítélet a Polgári Takarékpénztár ügyében.**
- Bűnös-e Mattachich-Koglevich Géza?**
- Az első népkönyvtár megnyitása Aradon.**
- Ingyen kenyér!**
- Öt festmény az „Aradi Kölcsey-Egyesület“-nek.**
- A mérnökök és építésszek estélye.**
- Lányomok a hóban.**
- Tárca: Mátyás pandur nyomozása. Irta: Zilinszky István.**
- Regény-Csarnok: A harmadik. Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: Hegedüs Szaerafin.**

Az orvosok érdekében.

Arad, január 18.

A magyarországi orvosok már 1850. óta fáradoznak azon, hogy nyugdíjintézetet és segélyegyletet teremtsenek maguknak, hogy nehéz munkájuk közepette meg legyen a vigasztaló tudatuk, hogy családjai nem lesznek földönfutókká, ha a létfenntartási küzdelmeikből baleset, vagy öregség folytán kidőlnek.

Már Flór Ferenc az 50-es évek végén

tett erre nézve alapítványt, de nem sikerült többszöri felhívások után sem a nyugdíjalapot megteremtteni. Mindössze egy országos jelentőségű, de kis segélyegylet alakult a 60-as évek végén, melyet a budapesti orvosi kör vett oltalmába és tart fenn három évtized óta. De ezen segélyegylet, mely alig tudott tagdíjakból, alapítások és hagyományok által 60.000 forintot gyűjteni, csak igen vékony erekből szívja táplálékát és alig tud az egész országból jelentkező orvos-özvegyek és árváknak, valamint munkaképtelen orvosoknak valami csekély adományt nyújtani. Most, hogy az országos orvos-szövetség néhány éve megalakult, e jótékonyági akciót is felvette programjába, mely valóban pártolásra méltó, ha tekintetbe vesszük, hogy az orvosok mennyit dolgoznak embertársaikért, mily mostoha viszonyok között élnek és mily keveset törődik velök az állam és a társadalom.

Kivánatos, hogy a nemes célért dolgozó orvostársadalom magas erkölcsi színvonalon maradjon meg, a mihez elengedhetlen feltétel az, hogy megélhetésük biztosítva legyen. E cél szolgálja az orvos-szövetség által alapított nyugdíj és segélyegylet, a melynek alaptőke szerzésére kiállítás rendeznek. A kiállítás maga kétségen kívül igen érdekes lesz. Itt adjuk magát a felhívást:

„Hazánk nem talaja a művészetnek. A magyar nem érti meg az örök becsü al-

kotásokat. A művelt embernek oly fenséges gyönyört okozó eszményi törekvés: a szépnek kutatása a természet és lélek minden ágában, a materiális küzködéseken való felülemelkedés népünket nem illették meg... így mondják legalább rólunk el-leneink. Lehetséges volna-e, hogy hazánk égbe nyuló bércei, sötét rengetegei, déli-babos rónái meg ne kedveltették volna népével a természetet? Hogy nem keltettek volna ezek abban ellenállhatlan vágyat a természettel foglalkozni, egy-egy megpillantott impresszióknak gyönyörűségét szóval és ecsettel maradandóvá tenni; létrehozni, birnia képeket és szobrokat, melyek visszaringassák lelkében egy-egy át-élt pillanatnak, bájos vidéknek, mély tűzü szemeknek emlékét?

Lehetetlen, hogy népünk, mely mindig hevült az ideálokért, mely a legvallásosabbak közé tartozott, mely pietással ápolta történelmét, nagyjainak eszményeit, — vésett és festett emlékeket ne állított és gyűjtött volna ezekről.

Kelt, hogy a magyar társadalom a műkincsek egész halmazával birjon, melynek eredete már a letűnt századok homályába vész el s lassanként gazdag és ragyogó bizonyítékává nőtt népünk műszeretetének. Ez a gyűjtemény kell, hogy visszatükrözze a magyar faj örömeinek, bánatának vonásait, népünk jellemét, hazánk történelmét, a magyar vér pezsgő, a magyar szív jóságos sajátságait.

TÁRCA.

Mátyás pandur nyomozása.

Irta: Zilinszky István.

I.

Egymásután kanyarodtak be a négyesfogatok Halász Károly udvarába. A fészker előtt már vagy tíz kocsi állott, az ülésig sárosan. A kocsisok szaporán hordták a sok pintlit az istállóba. Az agarak csapatszámra álldogáltak a konyha bejárata előtt; élvezték a vastag konyhaszagot.

Be is volt ide rendelve mindenki, aki csak valaha is foglalkozott uri konyhán főzéssel. Még az öreg Zsofinéni is ott totyogott a sok kiterített vad körül. Hja ő nem is hiányozhatott, neki van a legnagyobb tekintélye a birkapaprikás téren, meg azután sokáig volt az öreg grófnénak a konyháján, ott már csak megtanulhatta a főzést.

Szóval már kívülről meglátszott, hogy ünnepségre készül a ház.

A sok vendég már egészen ellepte a szobákat, alig lehetett mozogni, mindenhol vendégbe ütközött az ember. A fiatalok a holnap agaraszatról beszélgettek, míg az öregebbek a marha bosszantó kis árát tárgyalták, közbe-közbe a védszenteket hiva segítségül.

Már mindent meghánytak-vetettek, mikor a hajdu a vacsorát jelentette Sietett mindenki helyet foglalni, mert ez a kutya rázós, kátyus

ut nagyon kiéhezetteti az embert. Nem is volt ott sok válogatás, mindenki nekiállott a birkának, melyből legalább három került fel aprításra.

Alig végezték be az első fogást, már ott szorongott a banda az ajtó közt, mindegyik kíváncsian nyujtogatta előre fekete nyakát, hogy hát ki is van itt? Lesz-e nagy mulató?

Még a cigányon is meglátszott a Károly napja. Csakugy fehérlett az ing-gallér azon a fekete nyakon. De észre is vetették, olyan előkelően huzogatták a nyakukat, mint a született grófok. Ritkán jut szegényeknek ez a paszszio. Sokat muzsikáltak most is azért a hat darab gallérért. Majd lefagyott sokszor a körmük hegye a segédjegyző ur ideáljának az ablaka előtt, míg kiérdemelték a szokásos Károly gallérokat. Hányszor el kellett huzniok, hogy kis kertembe elültettem egy rózsát...

Csak a kisbögös nem tudott sehogyse az uriruha darabba beleszokni. Ugy csavargatta szegény a nyakát, mintha járomba fogták volna. Mondta is ő szegény, hogy nem neki való ez már — öreg ő már ehhez. De a többi csak belefogta az öreget a vaskarimába, már csak az összhang kedvéért is. Még mit szólnának a nógrádiak, ha még gallér se volna az abonyi cigányon.

A vacsora erősen belenyult a késő éjszakába. A társaság egy része táncra perdült, míg az örege egy kis harcot rendezett, még pedig sántával.

Öreg reggel volt már, mikor még a nagy

fehér ház ablakai erősen be voltak zsaluzva, csak a bögő durva hangja és a pikula el elhaló sivitása árulta el, hogy még mindig tart Károly-napja.

Bizony pedig már sok a hulla. Száz aranyért se lehetne egyik szobába se egy fél diványt, vagy fotelt kapni. De szegény pikulás fülén is már nagyon meglátszik az öreg reggel, ugy lógott az már, mint a rosszul sikerült rétestészta. Megint itt volt a süket ezredes. ki él hal a pikula hangjaiért, csakhogy nagyot hall szegény, az a Vékony nagy baja. Híjába fujja szegény, hogy majd szétreped a csontos pófája, az ezredesnek ez is csak piano, piano... piano. — Ha pedig egy kicsit iszik a vén katona, olyan süket lesz, mint a lók. Ilyenkor már csak látja a pikulát. Szegény Vékony! Ha egy idegen jön a faluba, soha se mulasztja el megkérdezni, hogy nem tud-e valakit, aki a süketiséget gyógyítaná, mert már, instálom, tovább az én fülem se állja az ezredes ur süketiségét.

A bögösnek már csak a gerinc volt a kezébe. Vigyorogva nézte, hogy a bögő milyen nagyszerű szerszám, még ódal nélkül is bög. Hogyis sajnálna. Tudja jól, hogy ő járt legjobban. Először a sok beledobott bankót nem kell holnap egész délelőtt kampózni, természetesen az egész banda felügyelete alatt, másodsor, biztosan tudja, hogy a fiatal ur tegnap vette föl az anyai jussát Cegléden.

Ez ne volna jó vásár?

Mikor már a legszivósabb vendégek is le-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Ez a gyűjtemény azonban magánosok házaiban szétszórva rejtőzik. Kulturális fontossággal bírna tehát ezt a felhalmozott kincset feltárni, önmagunkkal megismertetni, bebizonyítani, hogy van hazánkban kiképzett műérzők s megtudni, hogy a művészet irányításában, pártolásában a nagy nemzetek között mily részt kapott kicsiny hazánk?

Ily ideák foglalkoztatták a Magyar Orvosok Országos Szövetségét, a mikor hivatásuknak áldozatul esett orvosoknak és nyomorgó, mindenkitől elhagyatott özvegyeinek, árváinak sorsán enyhítendő, társadalmi akció megindítását határozta el.

Nem könyörületi adományok gyűjtése a célunk. Ez nem volna rendünkhöz méltó. Nem a szánakozó szívhez, hanem a fejlődni vágyó lélekhez akarunk fordulni. Egy hozzánk méltó, magas kulturális célokat szolgáló akciót akarunk indítani, mely humánus célunknak némi hasznót is hajtszon ugyan, de filléreiért minden adakozónak lelkébe örökös becsü magasztos impressziókat ültessen.

Az Országos Képzőművészeti Társulat igazgatóságával való megállapodásunk alapján 1901. évi szeptember hó 20-tól 1902. évi november hó 1-ig a budapesti Műcsarnok helyiségeiben és egy ezen alkalomból felkért művészbizottság támogatásával kiállítását óhajunk rendezni a magántulajdonban lévő műrekek'ől. E kiállítás érdekében kérjük mindazokat, kik az orvosi hivatás iránt tisztelettel viselkednek, hogy a tulajdonukban lévő maradvány becsü képeket és szobrokat, vagy egyéb műtárgyakat tárlatunk tartamára kölcsön adni kegyeskedjenek.

A bejelentett tárgyakat felkért művészekből álló kiválasztó bizottság válogatná ki; a Műcsarnok kitanított személyzete térítvény mellett a lakásban venne át, gondoskodnék a megfelelő el- és visszaszállításról. A tárgyakra nézve a bizottság kritika nélkül elfogadja és közli a bejelentett műtörténelmi s egyéb adatokat. Az összes tárgyak a tulajdonos által bejelen-

tett teljes értékükig mindennemű kár ellen biztosítva lesznek, bár a fővárosi Műcsarnok épülete tudvalevőleg tűzmentes.

Az összes tárlatról lehetőleg bőven illusztrált katalógus fog készülni, mely a tulajdonosok neveit s az általuk bejelentett adatokat fogja tartalmazni és előre láthatólag becses forrásmunka lesz hazai művészetünk történetében.

A nemes irányu akcióra lapunk élén hívjuk fel Arad műtárgyakkal rendelkező, közönségének figyeelmét, jóindulatát. *

A csongrádi mandátum. A Baross János dr. csongrádi képviselő és Csemegi Antal választási elnök ellen beadott petíció dolgában, melyet tegnap tárgyalt a kir. Kuria I. választási tanácsa, ma délben hirdette ki Paiss Andor elnök a Kuria végzését, melylyel elrendelte a bizonyítási eljárást, főképp a rendezett lakomákra nézve, melyekről kiderítendő, hogy kik voltak meghiva, milyen pártállásuk voltak az illetők, s hogy Baross János jelen volt-e a lakomákon vagy nem,

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma déli 12 órakor Fabinyi Teofil elnöklete alatt ülés tartott, melyen a kormány részéről Plósz Sándor igazságügyminiszter volt jelen. A bizottság a krajovali alkonzulátusnak konzulátussá történt kiegészítéséről szóló miniszterelnöki jelentés előadásával Rabár Endrét, a Nagy-Britániával és Irhonnal kötött, közönséges büntetéseket kölcsönös kiadására vonatkozó államszerződés XI. pontjának módosításáról, továbbá a Romániával ugyancsak a büntetéseket kölcsönös kiadásáról kötött államszerződés becsülyezéséről szóló törvényjavaslat előadásával Issekutz Győzöt bizta meg, a mivel az ülés véget ért.

Igazolt mandátumok. A képviselőház állandó igazoló bizottsága ma délelőtt 10 órakor Szentiványi Árpád elnöklete alatt ülést tartott, melyen György Elek gyomai és Plósz Sándor rigyiczai mandátumát megvizsgálván, a megbízó leveleket a törvényeknek megfelelőeknek találta és a kérvény és panasz beterjesztésére fönntartott 30 nap elteltén, a két képviselőt végleg igazolt képviselőnek nyilvánította. Megvizsgálta azután a bizottság Werner Gyula ma-

gyar-igeni mandátumát, azt is rendben találta s ennél fogva Werner Gyulát a harmincnap fenntartásával igazolta. Végezetül vizsgálat alá vették a magyar országgyűlés kebelébe delegált negyven horvát képviselő megbízó levelét, ezeket is a törvénynek megfelelőeknek találták s ehhez képest a horvát képviselőket is igazolták.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 18.

Lesz-e nagy vita, vagy nem lesz? — e felett tündöttek a folyosón az ülés előtt. Mert a napirendbe az ujoncjutalékkal sok apró-cseprő javaslat volt betűzdelve s a vita mérvétől függött: a buffetben, vagy a Palkovicsnál kelle ma ebédelni. Erre aztán fogadások is körtétek. De mikor hire járt, hogy az elnök ma mutatja be a kuria deési ítéletét, baises állott be a fogadók között. Mert az biztos hosszú vita.

No de hát hiába volt az aggodalom, mindössze jó öreg kuruc Madarász Józsi bácsi emelt szót. Aztán Justh, Plósz miniszter és Szerkényi beszéltek.

Ezen közben egy kicsinyke kis alak ugrált jobbra, balra, hol mélyen hajlongva, hol kezével intve barátságos legyintéssel. Vajjon ki lehet ez a kis mulatságos alak, — kérdezték, a kik háttal ültek felé. Ekkor az öreg Madarász elé ért, a ki előtt újból hajongott a kis ember, s hangos szóval mondta:

— Mégis bejöttem! Az utolsó csemetékre!

— Elég baj az barátom!

Ekkor ismertük fel a kis embert.

— Nini, hiszen ez Meszlényi Pali!

— Az az!

Meszlényi pedig már ekkor felkapta a monokliját és vidám jó kedvvel nézett körül a házban.

A hosszadalmas jelentések után végre az ujoncjutaléokra került a sor. Münnich Aurél vezette be a vitát, majd Tóth János, az ifju 48-as állott fel és beszédében az önálló magyar hadsereg felállítását követelte.

Pichler Győző oda is szolt Fehérváry miniszternek.

Mátyás pedig siet befele, tudja, hogy ő végzi a nyomozást, neki kell a vizsgálat első fonalát megtalálni, mert kisebbfajta ügyekbe a gazdája nem igen avatkozik bele. Persze, Mátyás nem keresztkérdésekkel faggatja a vádlottat. Nem tud ő agyafurt fogásokkal előállítani, hanem tud öklével akkorát ütni, hogy utána még azt is bevallja, amit valaha tett, gondolva, — ne vigyem ezt se a másvilágra.

A házigazda nagyban magyarazza a vacsora lefolyását. Köréje gyűlt a sok vendég, mindenki igyekszik egy-egy közbeszólással értelmesebb tenni az esetet.

Mátyás oda áll a gazdája mögé s figyelmesen hallgatja a történeteket.

A csendbiztos egypár pillanatig gondolkodik. Ki a cseléded, Károly?

— Kovács Juli!

— Melyik Kovács Juli?

— A kisszéli Kovács János leánya.

— Ahá!!!

— Hát még?

— Nagy Eszter, Beles István, meg a Józsi hajdu, másnak nincs bejárása a szobába.

A csendbiztos még egyszer keresztülfut a neveken.

— Ki ez a Kovács Juli? Mátyás!

— Bizony tekintetes uram, ez az a leány, akinek az apja tíz esztendeig, a bátyja pedig hét esztendeig ült a megye börtönében.

— Kicsoda a leány szeretője?

— A Sárkány ur volt kocsisa, Kökény József.

— Az!!! — kiáltott a házigazda.

— Mátyás! Rögtön vezesd elő a leány szeretőjét és tudakozódjál, hogy mikor volt a leánynyal együtt — próbáld meg a vallatást.

hunyták a szemüket, a házigazda lábujjhegyen igyekezett a szobája felé. Mindent ellepett ott az alvó vendég, még az íróasztal tetején is feküdt egy horkoló nógrádi. Ugy aludt, mintha sose feküdt volna ágyban.

Milyen boldog volt az, aki leghamarabb „elkésült”, annak még ágya is jutott.

A gazda lassan huzza ki az íróasztal fiókját, hol rendezesen a készpénzt tartotta. Egy darabig kotorász benne, hirtelen átkap a másik fióka.

— Ott sincs!

— Ellopták!

— Mit, Károly bácsi? — kérdezték a felriadtak.

— Az összes készpénzem!

— Két strimflibe raktam még tegnap déli után az arany és ezüstpénzemet, és most egyiket se találok.

Persze mindenki igen röstelte a dolgot, de kivált azok, akik a szobában aludtak és különösen az, aki az íróasztalon feküdt.

A házigazda minden gondolkodás nélkül kiment és bekiáltotta a kocsisát. — János! . . . Rögtön fogj, s elmész a csendbiztos uré, mond meg neki, hogy kéretem, rögtön jöjjön hozzám — baj van.

János kapkodva dobálta a szerszámokat a két feketére. Persze már ő is megtudta, hogy mi történt odabent, ez csak jobban buzdította a sietségre, mert ő sem hagyhatja annyiba a ház becsületét, neki is része van abban. Meg mit szólnak a nógrádi urak?

Egy pár perc múlva már repült kifelé a két fekete.

— Megállj csak Andris!

— Ne Kátára eredj a csendbiztos urért, —

nem lesz az otthon — hanem eredj egyenesen Bicskére, ott megtalálsz.

Jól tudta Halász Károly uram, hogy a nyalka csendbiztos Károly napját a jegyzőknél tölti, jóbarátságból, meg aztán gyönyörű kis asszonyka van a háznál . . .

A cigányok, mintha ménkü ütött volna közeibük, úgy megijedtek, mikor meghallották, hogy a csendbiztosért küldtek. Régi paxisból tudták már, hogy a nyomozás első stádiumában ők lesznek a vádlottak. Mit ér az, ha későbben ki is tudódik az ártatlanságuk, mikor a Mátyás hajdu tenyere a vizsgálat első felében a legkeményebb.

II.

Rövid másfélóra múlva két tizenötmarkos kis sárka vágatott be Halász Károly udvarába. Elül a csendbiztos hajtott, hátul a hajdu ült.

A vendégek mind a verenda ajtajához tödultak — kíváncsian nézték, hogy vajjon a csendbiztos jött-e?

A csendbiztos egy vékony, szikár alak, szeméből a bátorság és vakmerőség látszott.

Retteggett is tekintetétől a fél vármegye. Kikerülte az ő határát még a leggonoszabb betyár is Tekintélyének kiegészítő része volt Mátyás hajdu, kinek szeme már villogott a vallatási vágytól. Hej, sokan is mondták, hogy a csendbiztos még csak elviselték, de a Mátyás kemény öklét nagyon szerették volna más háztárba tenni, hogy kóstolnák meg azok is, hogy milyen nehéz itt a vármegye ellen vétkezni.

Mátyás a gyeplűt gazdájától átvesszi és a lovakat a szerüs-kerbe hajtja, hol egy házi ember elveszi tőle kifogja, megjárta, szóval ellátja, mint egy vendéglovat szokás.

— Elfogadja-e a miniszter ur?

A gavallér miniszter szokott szeretetreméltó mosolyával válaszolt:

— Majd elvállik!

Szűz beszédet is hallottunk. *Rákossi* Viktor ünnepélyes feketében gyászolta a német énekes kávéházakat és nagyot ütött rajtuk élénk tetzés mellett.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Fejérvári Géza báró, Wlassics Gyula, Cseh Ervin és Plósz Sándor miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

A jegyzőkönyv hitelesítése után

Elnök benyújtja jelentéseit.

A deési mandátum.

Elnök bemutatja a Kuriának Teleki Domokos gróf mandátuma tárgyában hozott ítéletét. Javasolja, hogy miután sem az ítéletben, sem a Kuria előtt felhozott indokolásban nincs bizonyíték arra, hogy a kerületben nagymérvű veszteségek fordultak volna elő, az ítéletet ne tegyék át az igazoló bizottsághoz, hanem adjon a Ház engedélyt arra, hogy az új választás iránt intézkedést tehessen. (Általános helyeslés.)

Madarász József a gyakorlatra hivatkozva az ítélet felolvasását kéri.

Apponyi ezt elrendeli.

Farkas József jegyző felolvassa a Kuria ítéletét.

Justh Gyula az elnök indítványát házszabályellenesnek tartja, mert a 111. § kimondja, hogy a veszteségek miatt megsemmisített mandátumról szóló ítéletet az igazoló bizottságnak kell kiadni. Kéri, hogy a képviselő küldés felüggesztése tárgyában ne vitatkozzanak, hanem adják ki most az ítéletet, minden indokolás nélkül az igazoló bizottságnak. (Helyeslés a szélbalon.)

Plósz Sándor igazságügyminiszter konstataja, hogy a 111. és 8. §§-ok között ellentét van. Ezért elfogadja **Justh** indítványát. (Élénk helyeslés.)

Szederkényi Nándor csatlakozik **Justh** indítványához.

Elnök osztja **Justh** ama nézetét, hogy most az első precedens alkalmával kell óvatosan eljárni, nehogy a törvény alkalmazásánál eltérések, vagy tévedések forduljanak elő. A Ház általános óhajához képest az ítéletet az állandó igazoló bizottsághoz utasítja. (Helyeslés.)

Apáthy Péter a II. bíráló bizottság nevében bejelenti, hogy **Trubinyi** János mandátumát végleg igazolták. (Helyeslés a néppárton.)

Belicska Béni előadó jelenti, hogy **Plósz** Sándor és **Györy** Elek mandátumát végleg igazolták. (Éljenzés.) A borvát képviselők mandátumát is véglegesen igazolták.

Kabos Ferenc előadó benyújtja a mentelmi bizottság jelentéseit.

Wlassics Gyula kultuszminiszter két közoktatásügyi jelentést terjeszt be, a melyeket kiadnak a közoktatásügyi bizottságnak.

Teleki Sándor gróf jegyző jelenti, hogy **Rákossi** Viktor a budapesti énekes kávéházak beszűntetése tárgyában, **Solymossy** Ödön báró az utazó ügynökökről szóló törvény szigorítása tárgyában óhajtanak interpellálni.

Következett végre a napirend.

Az ujoncprovizorium.

Münnich Aurél előadó rövid indokolás kíséretében elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés.)

Tóth János előadja, hogy miután meggyőződése szerint a közös hadsereg mai szervezetében csak kárára van a magyar nemzeti érdekeknek, annál kevésbé fogadja el a javaslatot, mert az önálló magyar hadsereg híve. (Tetszés a szélbalon.) És csakis a magyar hadsereg lehet erős, mert ezt tüzezi a nemzeti lelkesedés heve. Biztosítja a kormányt arról, hogy mihelyt az önálló magyar hadsereg felállítása iránt terjeszt be javaslatot, a nemzet nem fog megtagadni semmi áldozatot. (Helyeslés a szélbalon.) Ujból felhossa ezután ama régi érvét, hogy az ujoncjutalékok törvényesen, illetve alkotmányosan kell megállapítani és törvényerőre emelni, mely azonban — miután Ausztriában az alkotmányos rend meg van zavarva — most nem is történhetik meg. —

A megegyezés hiányát nem pótolhatja az osztrák 14. paragrafusa, mert ez reánk nem mérvadó. Az is meggyőződése, hogy a mult esztendőben alkotmányellenesen tartották fenn az véderőlétszámot és hibáztatja, hogy ez évben is január elseje óta törvénytelen állapotban vagyunk a véderő dolgában, mert az ujonclétszámot még az előző évben kell megállapítani. A javaslatot mindezeknél fogva nem fogadja el, hanem határozati javaslatot nyújt be, amely szerint, miután az ujoncjutalék most alkotmányos uton meg nem állapítható, állapítsa meg a törvényhozás Ausztriától teljesen függetlenül az ujoncjutalékokat és hívja fel a kormányt, hogy rövid időn belül nyújtson be törvényjavaslatot az önálló magyar hadsereg felállítása tárgyában. (Élénk helyeslés.)

Elnök az ülést fölfüggeszti.

Szünet után

Molnár Jenő az Ugron-frakció nevében uta-

sítja vissza a javaslatot és elfogadja **Tóth** János határozati javaslatát.

Madarász József sajnálattal tapasztalja, hogy a közjogi ellenzék részéről csupán ketten szö-láltak fel, holott fontos javaslatról van szó. **Tóth** határozati javaslatát elfogadja, a javaslatot nem.

Elnök a vitát bezárja.

Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter kijelenti, hogy **Tóth** Jánosnak különben szép és érdekes közjogi fejtegetéseit nem tartja helyénvalónak, mert itt csak a régi ujoncjutalék meghosszabbításáról van szó. A mi Ausztriát illeti, az ottani állapot törvényességét Ausztriában határozzák meg, mi abba bele nem avatkozhatunk. (Ellenmondás a szélbalon.) Furcsának találna mindenki nálunk, ha a mi alkatmányosságunkat odaát itélnék meg és abba odaát beleavatkoznának. **Tóth** hibáztatja, hogy az ujoncjutalékokat még a mult évben meg nem állapították, de hiszen ez felesleges, mert a mig törvény nincs, addig nem ujoncozunk. Örök időkre való megállapításról szó sincs. Hiszen erről beszél az indokolás is, benne van.

Zichy Aladár: Semmi sincs benne!

Fejérvári miniszter: Semmi sincs benne, de a mi benne van, az igaz! (Általános, zajos derűtség). A mi a VII. honvédkerület tisztikarának bizonyítékok nélkül való megvádoltatását illeti, azt hazafiatlan cselekedetnek tartja. (Nagy zaj.) Az ilyen üres megvádoltatás nem járja. A határozati javaslatot nem fogadja el. (Zajos helyeslés jobbról.) Hoch kiáltások balról. Ujabb zajos éljenzés jobb felől.

Molnár Jenő kéri: ő reá, vagy a Budapesti Hirlap cikkére értette-e a miniszter a hazafiatlanságot.

Fejérvári: A lapra!

Molnár: Hát akkor miért nem indított vizsgálatot a miniszter, a mikor a lap fenn-tartotta vádját?

Fejérvári: A vizsgálat teljesen felesleges volt, mert a vádnak semmi, de semmi alapja sem volt. (Nagy zaj.) Az ujságok firkálhatnak, a mit akarnak, ha bizonyítani nem tudnak, nem törődik velük!

Münnich előadó megjegyzései után a javaslatot általánosságban elfogadták.

Ezután **Solymossy** interpellált a a vigéc-törvény szigorítását kívánta.

Hétfőn az ujonc javaslatot folytatják.

TAVIRATOK.

A hármas szövetség megújítása.

Berlin, jan. 18. Az itteni olasz nagykövetet: **Lausa** tábornokot, hirtelen Ro-

— Mi pedig csináljunk addig egy kis csöndest.

— De így aztán nem igen lesz meg a zacskó — tréfálkoztak a csendbiztossal.

— Fogadok, hogy két óra múlva megmondom, hogy ki vitte el a zacskót.

— No, arra már rá merném tenni a két sárgát.

— Hát jól van, ha két óra múlva meg nem mondom: tied lesz a két lovam, ha pedig megmondom, elvezettem a két sárgát.

— Jól van!

Még egy darabig viccelődtek a csendbiztossal: hogy gyalog mész haza **Károly**. — Ne félj te attól, kicsiklandozza **Mátyás** még a falu tornyából is, ha látta, hogy merre vitték a zacskót.

III.

Egy negyedóra múlva már ott állott **Kökény** József egy kis szobában, **Mátyás** előtt.

Leelőször is kétszer jó fejbe vágta **Mátyás** **Kökényt**, hogy csak úgy koválygott bele.

— Hová tetted a zacskót?

— Miféle zacskót?

— Mifélét? . . . puff, megint egy pofon. —

Amit Juli adott neked!

— Nem adott nekem semmit.

— Még tagadod is. — Piff, Puff! . . .

Igy folyt a vizsgálat egy darabig de **Kökény** nem vallott az Istennek se. Már **Mátyás** is kezdte hinni, hogy **Kökény** vagy ártatlan, vagy az ő ökle puhult meg.

Még egyszer megpróbálja, de hiába — **Kökény** nem vall semmit. Most már látta **Mátyás**, hogy nem elég ennek a megcsontosodott gazembernek ez a gyenge eljárás — erősebb szer-

kell ide. De már ezt a keményebb vallatási eszközt nem volt szabad magától alkalmazni

— mióta agyonvert egy legényt **Szent-Márton**-ban — erre már felsőbb engedély volt szükséges.

— Megállj! Majd kiszorítom én belüled a zacskót . . . — kiáltott **Mátyás** és az ajtó felé ment.

Mielőtt kiment volna, még egyszer visszanezett, hogy nem-e indult meg **Kökény** erre a kevésbé biztató szóra. Bizony sok esetben erre a kijelentésre is már bevallják a tettet — kivált akik ismerték **Mátyást** — meg sokszor nem is érdemes egy pár napért **Mátyás** vallatását végig állni. De **Kökény** oly nyugodtan állt a szoba közepén, mint egy martir, — türte **Mátyás** szuros tekintetét. Szinte megtántorította a vén hajdut nyugodtságával.

Éppen cukassza volt, mikor **Mátyás** a szobába lépett. Egy darabig várt, de látta, hogy a sok visszahívásnak nem lesz vége — közbe-vágott:

! Tekintetes Uram! Jelentem alásan, **Kökény** mindent tagad. Már véresre vertem, még se vall.

— Vissza huszat!

— Megadom! — A csendbiztos egy pillanatra fölnézett a kártyájából.

— Hát a talp — kutya? . . .

Az kell csak nekem — mormogta **Mátyás** magában. Összevágta keményen a bokáját, egy keményet fordult és kiment.

Mig a hoszu ebéd n keresztül haladt, még egyszer megsimogatta hosszu fekete bajuszát, homlokát összeráncolta, látszott, hogy uj fogáson tör a fejét. A kis szoba ajtaja előtt még egy percig megállt és még egyet sodorintott a bajuszán — ez már biztos jele volt **Mátyás**

rettenetes fejtörésének. Most már minden esz-köz megadatott, meg kell lenni a pénznek, A szobába hirtelen betoppán.

— Tudok mindent — gazember! Csak most már hadd verem le a talpadon a fáradságom árát. Aztán majd én mondom meg, hogy hová ástad a pénzt.

Erre keményen kezdte pálcazni **Kökény** érdes talpát.

A csellogás semmit se használt. **Kökény** egy szót se szölt. Tudta jól, hogy a zacskó helyét csak ő tudja és így nem árulhatta el senki. **Mátyás** kis fekete szemel már csak úgy villogtak a dühtől. Az ütéseket erősebb tempóban kezdi **Kökény** talpára hányni — miközben halkán mormogja — még szegyenbe hoz ez a siheder!

Mátyás homlokáról már nagy cseppekben hullott az izzadság. Halántékán az erek ujjnyi vastagságra dagadtak — beleadta a vallatásba, szegény egész tehetségét. Egy darabig pihent, miközben vizsgálódva nézett végig a padon fekvő **Kökény**en. Nézte, hogy mit is tehetne még vallatónak beadni. Egy kis idő múlva sarkon fordult, egyenesen ment a kártyaszoba felé. Mig a hosszu ebédlön végighaladt, megtörülte kivörösödött arcát piros kendőjébe, atilláját lehuzogatta, bajuszán egy nagyot csavart és csöndesen benyitott az urak elé.

— Tekintetes uram, már levertem az egyik talpárul a vastal bőrt, mégse szól, már kezdek hinni az ártatlanságába.

— Megadom! . . .

— Őt a blindem! a csendbiztos fölnéz a kártyájából egy pillanatra, de **Mátyás** már látta gazdája tekintetéből, hogy őt számárnak tartja.

mába szólították. Biztos értesülésünk szerint ez az ut összefüggésben van a hármas szövetség megújításával. Ezt igazolja, hogy a nagykövet tegnap hosszasan tárgyalt Rómában *Prinetti* külügyminiszterrel és *Zarvarelli* miniszterelnökkel.

Hatszáz ember halála.

Loredo, jan. 18. Mexikóban tegnap hatalmas földrengés volt, amely körülbelül 5 másodpercig tartott. — A földrengés következtében a házak nagy része összedült s hatszáz ember lelte halálát a romok alatt. Érdekes, hogy a földrengés a fővárost elkerülte. Ott csak néhány fal repedt meg, más kár nem történt.

Egyről-másról.

(Sok a léhaság. — Nász az udvarnál. — A növekvő nyomor.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, január 18

Wolfner Pál tollából olvastam nemrégén egy kitünő, magvas cikket. A mai fiatalságról mondja el nem egészen bizelgő véleményét, a mely örökké zsurozva nem ér rá komolyabb, alaposabb tanulásra. Nagy igazság rejlik ebben a cikkben, ha nem is írnam alá minden sorát. Mulatni, szórakozni kell, a mig annak itt az ideje, mert:

— Ha eltöltötted a nyarat.

Csak a száraz lombja maradt.

Öszülő, kopaszodó fejjel, fanyar kedvvel ugy sem jut eszébe többet az ördögnek sem a zsúr. Lőgfeljebb az olyan fiatalhatnám, örökké vigan látszani akaró agglégényeknek, a melyek szükségesek is minden társaságban. *Toth Béla* sem lehet mindenki. Már csak azért sem, mert ahhoz a fenomenális sok tudáshoz épen hogy a *Toth Béla* feje is kell.

Hanem abban tökéletesen fejen találja a szeget Wolfner, hogy a sok léha mulatás a tanulás, az önképzés rovására megy többnyire. De nemcsak az ifjuság körében, máshol is nagy az ignorancia nálunk.

— Hát egy talpa van az embernek — számár!

Mátyás egész megtörve ment vissza a valató-szobába. Kőkény még mindig a konyhapadon nyujtzkodott, de a csizmás lábát nagyon lelógatta, mintha csak még egyszer a megvetett tartaná oda szivesebben. Mátyás mérgesen megkapja a csizmás lábát, de Kőkény nagyon oda szoritja a földnek.

— Nézd, még nem is tetszik neki! — Egy rántásra lekapta a nagy csizmát és eldobta a szoba egyik sarkába. Eppen mikor a kapcát göngyölti, kibujik a Halász Károly uram pénzes strimflije.

Most már szegény Kőkény föl se mert nézni, szorosan kapaszkodott a padhoz.

— Hová tetted a pénzt?

— Egy piros keszkenőbe felkötöttem a házunk eresze alá — felelé félénken Kőkény.

Mátyás még egy nagyot rugott Kőkény hátán és bement a gazdája elé.

Eppen heves harc volt.

— Vissza!

— Megadom!

— Még vissza!

Mátyás szó nélkül és egész komoly arccal tartja a gazdája elé a zacskót, ki egy pillantást vet rá.

— Látod — számár!

— A két sárgát majd holnap reggel a Gál tekintetes urtól elvezeted.

— Harmincegy!

Az semmi! Három tizes!

Csak nem régen olvastam egyik szépirodalmi lapban a következő passzust: „... így nézhetjük meg *Ronto Pált*, gróf *Benyovszky Sándornak* a szolgáját“ Már pedig azt még a vizsínház plakátja is megmondja, hogy az a *Ronto Pál* *Benyovszky Móric* volt. Sándor gróf ellenben, hála isten, ma is él és jóegészségnek örvend, országgyűlési képviselő és solti földbirtokos.

Ugyancsak nemrégén olvastam egy más helyütt: „*Mária Teréziának* 1790-ben bekövetkezett halála“ stb. Pedig hát ennek az esztendőnek februáriusában már *II. József* császárt is magához szólította isten ő szent felsége.

Pedig valami nagy mulatság nincs a mai mulatságokban. A bálók üresek és ma-holnap udvari bál rövidségüre zsugorodnak össze.

Ad vocem: udvar. Bécs lakodalomra készül, s hétfőn állítják már ki a Burgban Erzsébet főhercegnő kelengyét. Mesés gazdagságu ez a kelengye Különösen remek az a nyakék, melyet a király ajándékozott unokájának. Harminckét briliáns ékesíti, s mindegyik ritka tűzű. A hozzávaló diadém is pompás és a főhercegnő esküvőjén ezt a garnitúrát fogja viselni. Egy pompás melltit is kapott a királytól a főhercegnő, melynek közepében borsónagyságu smaragd van. Kiállítják azt a 36—36 személyre való remek ezüst evőkészletet is, a melyet szintén a királyi nagyanya ajándékoz unokájának. Remek szépek azok az ékszerek, a melyeket dicsőült királynénk hagyatékából engedtek át Erzsébet főhercegnőnek. Több termet foglalnak el a menyasszony pazarul szép öltözékei. Az ünnepies renunciació alkalmával ég színű kék selyem ruhát fog viselni a leendő *Windisch Grätz* hercegné. Belépője ezüst csipkével van áttörve és valóságos remeke a szabóművészetnek. Remekbe készült menyasszonyi öltözéke is, azokkal a csipkével ékesítve, a melyeket valamikor még Erzsébet királyné viselt. A menyasszonyi fátyolt *Stefánia* főhercegnő adja leányának. Ez a fátyol ugyanaz, amelyet *Brüsszel* városa ajándékozott *Stefánia* főhercegnőnek, a néhai trónörökösrel való esküvője alkalmával. Temérdek az estélyi, bál és minden más alkalmakra való öltözet. Egy egész szoba színültig telve van cipővel.

Szívünkől kívánjuk mi, magyarok, hogy *Rudolf* királyfi árvája mindig csupa rózsákon járjon ezekben a parányi csipőcskében.

Bámulatosan szép a fehérenmü kelengye. Hir szerint már a palotát is megvették *Prága* városában, a hova a boldog ifju pár a mézes hetek elmúltával állandó tartózkodásra fog költözni.

Egyebekben csuf, ferteimes hireket regisztrálnak a lapok. A fülörvos a ki önmagát lopja meg, a levélhordó gyilkosai, betörés, sikasztás mindenütt — és a növekvő nyomor.

De azért a színházak telve vannak, mert hát *Panem et circenses*.

Rossz jel ez. Így mult el a hatalmas *Roma* is, így a keleti császárság s csak tegnap *III. Napoleon* alatt a francia császárság, 1870-ben következett a porosz háboru és azután *Sedan*.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Bor*, falusi történet. Este: *Sviahákok*, operette. (Páratlan bérlet.)
 Hétfő: *Páholy*, bohózat. (Páros bérlet.)
 Kedd: *Rang és mód*, színmű. (Páratlan bérlet.)
 Szerda: *Sviahákok*, operette. (Páros bérlet.)
 Csütörtök: *Páholy*, bohózat. (Páratlan bérlet.)
 Péntek: *Vesztaszüzek*, operette. (Páros bérlet.)
 Szombat: *Vesztaszüzek*, operette. (Páratlan bérlet.)

Sugár Aranka vendégfellépése.

— Boszorkányvár. —

Egy kis izelítőt kaptunk abból a jó időből, amikor még érdekes darabok előadásakor igazán énekeltek minálunk, amikor nem arra fektették a fősúlyt, hogy tud-e táncolni és ugrálni a soi dissant énekesnő, hanem arra, hogy az operett zenéje kellőképp érvényesüljön.

Sugár Aranka egyike azon operett-énekesnőknek, akik hanggal és énektudással bírnak. Szívesen vettük ez egyszeri vendégfellépését is, mert bő alkalmat adott annak felismerésére, hogy hangja még ma is oly üde, mint évekkel ezelőtt, amikor nálunk volt szerződötve. Dalait zajosan megtapsolták és megisméltették.

Boda helyett *Rubos* ugrott be és dicséretére válik, hogy kellő biztonsággal játszott és énekelte a tenorszerepet. Nagy nimóval játszott ma *Arkosy*, ki nagyon kedvesen alakította az együgyű paraszt fiut.

Felhő Rózsi, *Vidor Laura* ügyesek voltak; ellenben a karbeliek meglehetősen hamiskodtak, különösen azok, kiknek recitativó jutott. Ezek majdnem fél oktávával feljebb vagy lejjebb énekeltek, mint ahogy a partitúra előírja.

Carolus.

* **Műsorváltozás.** Holnap délután *Felhő Rózsi* gyöngékedése miatt *San-Toy* helyett *Gárdonyi* népszerű falusi története: *A bor kerül színre* leszállított helyarákkal.

* **Vesztaszüzek.** A jövő hét színházi érdekessége a *Vesztaszüzek* bemutatója lesz. A darabból ma tartották az első színpadi összpróbát. Az operett vezeő női szerepét *Felhő Rózsi* játssa.

* **Sviahákok.** Vasárnap este az idei műsor legvonzóbb kasszadarabját adják, melyet a közbejött vendégszereplések szoritottak le a műsorról, másrészt meg a kosztümök egyrésze a Magyar Színházról, hol a mult héten elevenítették fel a bájos zenéjű operettet, csak tegnap érkezett meg. A *Sviahákokat* eddig mindig zsúfolt házak előtt adták s valószínűleg holnap is teit ház fog gyönyörködni a mulattató és szép zenéjű operettben.

* **Polgár Sándor vendégszereplése.** *Polgár Sándor*, az aradi színház tagja hétfőn vendégszerepleni fog a szegedi színházban. Ez alkalmal *Fauszt* kerül színre. *Polgár Sándor* *Mefisztót* fogja énekelni.

* **Uj magyar vigjáték.** *Barthos Andor* és *Hódy Lajos* egy uj eredeti magyar tárgyú, károm felvonásos vigjátékot irtak „*A kilencedik*“ címen, melyet *Zilahy Gyula*, az aradi színház uj igazgatója előadásra elfogadott. A vidám és ötletes darab az aradi színház ujjá születésekor, mint első eredeti ujdonság kerül színre *Zilahy Gyula* személyes rendezése mellett, a mivel az igazgató beigazolni igyekszik abbeli ígérését, hogy *Aradot* uj eredeti darabok bemutatása által a vidék irodalmi központjává akarja avatni.

* **Az aradi zenekonzervatorium** szombaton, január 25-én egy nagyobb szabásu tanítványhangversenyt fog rendezni, melyben az ujonnan szerződötett budapesti énektanárnő is be fogja mutatni magát az aradi közönségnek.

* **Alberti Arányi hangverseny.** Az idei hangverseny évad egyik legérdekesebb eseménye holnap, vasárnap délután fog lefolyni a „*Fehér Kereszt*“ nagytermében. *Alberti Werner*, a világhírű tenorista és *Arányi Frigyes* hegedűművész tartják hangversenyüket. A művészeket ifj. *Vas Sándor*, városunk tehetséges zongorajátékosa fogja kísérni. Jegyek a délelőtt folyamán még *Bévez* Nándor könyvkereskedésében, délután a pénztárnál kaphatók.

* **Német diákok színelőadása Párisban.** *Aprilis* első felében érdekes színi előadás lesz *Párisban*. Német diákok előfognak adni *Schiller* „*Haramiák*“ című nagy drámáját. Két előadás lesz s a védnökséget több előkelő francia egyetemi tanár vállalta el.

* **Undriek Ferenc** cs. és kir. kamara művész jövő vasárnap tartja meg klasszikus hangversenyét, mit nagy feszültséggel várnak és méi-

tán, mert Ondricek a jelenkor legtökéletesebb hegedű-művésze. Ezen hangversenyt megelőzi a budapesti hangverseny, melyre a jegyek már is elfogytak. Aradi hangversenyének műsorán Saint-Saëns, Schumann, Chopin, Bach, Wagner, Liszt, Paganini és végül pedig saját új szerzeménye is szerepel. Az előjegyzett jegyek átvehetők, fennmaradt jegyek még kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

* **Katonák és asszonyok.** *Kormos Sándor* a következő felhívást teszi közzé: Felkérem mindazokat, kik novellás kötetemre gyűjtőívet kaptak, hogy a könyvek kézbesíthetése végett az ivatek címre (Petőfi utca 10.) beküldeni sziveskedjenek.

* **Hó a színházban.** A nagyvárad színházban, akár csak valami rozszant pajtába, tegnap este becsurgott a hó leve. A déli vihar nekihordta a hótömeget a színház kupolájának, ahonnét a szél besöpörte a havat a padlásra. A felgyülemlett hó átcsivargott a deszkákon s mire a publikum este a színházba vonult, megdöbbenve vette észre, hogy a mezőtérén csurong a padló s a székeken és a szőnyegek hatán csillogó harmatcseppek ülnek. A színház fűtésekor ugyanis megoldva fönt a hótömeg s a piszkos hó a hatalmas csilláron lecsurgott. Az igazgató elhívatta a városi főmérnököt, aki hamarosan segített a bajon s a kellemetlen csurgást megszüntette.

Állandó iparcsarnok Aradon.

(Az aradi iparosok egyelmébe.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 18.

Megirtuk már régebben, hogy az aradi ipartestület az Asztalos Sándor-utca sarkán levő buza raktárt, mely valaha vásárcsarnok volt, egy állandó iparbazár céljaira akarja felhasználni.

Az ipartestület ezt a tervét már megvalósította, mert, mint az alább közölt felhívásból kitűnik, ez az állandó iparbazár már április hó 1-én megnyílik.

Az aradi ipartestület figyelmeztető felhívása így szól:

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter rendeletével az aradi állandó iparcsarnok fenntartási költségeihez való hozzájárulás címén három évre évi 2000 koronát engedélyezvén, ezen jóindulatú támogatás, és azon remény, hogy ő nagyméltósága e vállalatot életképessége esetén hatékonyabb segélyben is fogja részesíteni, előjáráságunkat azon határozatra serkentette, hogy az iparcsarnokot 7. évi április hó 1-től kezdve a közforgalomnak átadjuk.

Felhívjuk tehát a figyelmét ezen alkalomból Aradváros összes t. iparosainak, hogy akik még a csarnokon készítményeikkel részt ohajtanak venni, az ipartestület titkári hivatalába aláírás végett jelenkezni sziveskedjenek. Ezen alkalomból ismét közhírré tesszük, hogy a csarnokban résztvevő minden iparos 10 négyszög méterig négyszögméterenként 9 koronát, 10 négyszögméteren felüli bérlő pedig tizet meghaladó minden négyszögméter után csak 6 koronát fizet. A csarnok felügyeletét, tisztántartását, a tárgyak kezelését, eladását az ipartestület előjáráságának felügyelete alá helyezett kezelő, illetve elárusító személyzet fogja eszközölni az e célra szerkesztett szervezeti — illetőleg kezelési szabályzat alapján, mely szabályzatok minden bérlő iparosnak szintén rendelkezésére fognak bocsáttatni. Ezen kezelés, felügyelet, tisztántartás, elárusítás fejében a tagok külön díjat nem fizetnek, csakis az elárusított tárgyak árából fog 3% kezelési járulékat levonni.

Jelentkezések elfogadtatnak még február hó 15-éig, mely időt az érdeklődők sziveskedjenek felhasználni annál is inkább mert a helyek kiosztása akkor fog eszközöltetni, a midőn az összes jelentkezések megtörténtek, ezután pedig kinek-kinek arra kell használni a hátra levő időt, hogy kellőképpen elkészülhesen tárgyaival a megnyitás napjára.

Figyelmeztetjük ez alkalomból az összes

t. résztvevőket arra is, hogy miután az iparcsarnok létesítése elsősorban iparfejlesztési feladatot képez, szükséges, hogy minden iparos izléses modern dolgot készítsen, olyat, aminőt a közönség szívesen felkeres és meg is vesz. Ne legyenek továbbá a tárgyak túl magas áron számotva, mert így vevőre nem találunk és így nem árucsarnokot, hanem technológiai iparmúzeumot létesítünk. Ne küldjön be továbbá senki ugynevezett kimustrált tárgyakat, melyek otthon is csak a helyet foglalják, hanem általában véve versenyképes cikkeket, melyek különösen a külföldi hasonlíthatóságára alkalmasak.

Végül tudomására hozzuk a már eddig jelentkezett — valamint a még ezután jelentkező t. kiállítók — illetve bérlőknek, hogy a bérelt területre vonatkozólag tulajdonos Lutz Andor úrral három évre köttetik meg a szerződés és hogy ezen időn belül a béreltől csak az állhat el, aki iparával felhagy, vagy aki maga helyett elfogadható bérlőt állít.

Az ezen felhívásban ki nem tüntetett tudnivalókra nézve az ipartestület titkári hivatala naponta készségesen szolgál felvilágosítással. A tárgyak beszállításának napját külön hirdetésben fogjuk tudatni. *Berán Antal*, elnök. *Kiss Ferencz*, titkár.

Az állandó iparcsarnok eszméjét a külföld csaknem összes városaiban megvalósították már.

Magyarországon ez lesz a második állandó iparbazár.

Pikantériák Szerbiából.

(A golya megint kísért. — A megvert szárnysegéd. — A királyné udvarlója. — A válpör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 18.

A szerb udvar rövid idő óta megint eldorádója lett a pletykáknak és botrányoknak. Nap-nap után újabb pikantériák szivárognak ki az udvar köréből. A legújabbak, melyeket Bécsen keresztül kapunk, a következők:

A királyi pár legutóbbi utazása alkalmával ismét szárnyra kapott a hír, hogy *Draga* királyné áldott állapotban van. A királyné maga mesélte ezt az udvarhölgyeknek. Amint azonban hazaérkeztek utjukról, megszűnt az áldott állapot és az udvarnál nem is beszélnek többé róla.

Mind nyilvánvalóbbá kezd azonban válni az a hír, hogy a király fiatal sógornője iránt meleg vonzalommal viseltetik. Emiatt a királynéval napirenden vannak a veszekedések és a királyi pár egymás iránt mindjobban elhidegült.

A dolognak illetően fordult val azonban gondülő után nézett a királyné is. A király egyik szárnysegéde, a „szép Laza“, a rossz nyelvek szerint, vigasztalójául szegődött a királynénak.

A vigasztalás azonban meglehetősen rosszul ütött ki.

Egy szép napon ugyanis az a hír kapott lábra, hogy Laza tüdőgyulladásba esett. A beavatottak megerősítik a tiszt betegsége, de megjegyzik, hogy a tüdőgyulladás most az egyszerűen a hátán és fejen mutatkozik erős dagantok alakjában.

Hideg borogatással gyógyítják a beteg szárnysegédet, aki míg fel nem gyógyul, nem jöhet ki a palotából.

Sándor királynak legújában sajtóságos szórakozása van: Nejének ifjúkori udvarlói egyenkint magához rendeli kihallgatásra.

A napokban egy tekintélyes belgrádi orvost hivatott magához a király, ki évekként ezelőtt szintén „platoi“ szerelmet táplált a szép özvegy iránt.

Az orvos csakis oly feltétellel volt hajlandó elmenni a kihallgatásra, ha nem találkozik a királynéval, mert ő — ugymond — an-

nak kezét semmi körülmények között sem csókol. A feltételeit elfogadták s az orvos pár órát időzött a királynénál.

Mindezekből azt következtetik, hogy a király gyűjti azokat az adatokat, amelyek alapjául fognak szolgálni válpörének.

A pletykák befejezéséül pedig megemlítjük, hogy e tendenciozus közleményt egy bécsi hírforrás minden magyar és osztrák lapnak megküldötte a mai napon, ami viszont arra enged következtetni, hogy az elmondottakat *Draga* királyné ellenségei mesterségesen kürtölik világgá.

Alapítványos ország.

(*Bibics Margit, Pálffy, Konkoly-Thege, Dessewffy.*)

Arad, január 18.

Bibics Margit, ha felébredne az aradi városháza gyűléstermében, hej, hogy kaparná vissza millióit Aradmegyétől, amit azon célzattal hagyományozott a derék asszonyság, hogy minden rendben, rangon lévő maradéka, holtig való tanítási segítségben részesüljön. Ha felébredne a derék dáma: követelné vissza a milliókat, vissza a szarvasmarhákat és aranymarhákat, mert hajdani álmaiban nem úgy gondolta azt a kitűnő uriaszony, ahogy fordult a világ kereke. Kétszáz esztendővel előbb nem gondolhatta a jószívű asszony, hogy maradékai úgy elszaporodnak a haza síkjain, bércein, völgyein, hogy egy királyság is kevés volna valamennyinek. Am, mégis sok derék fiut neveltek már e hazának *Bibics Margit* alapítványából. Az igaz, hogy nem csupán *Bibics*-származékokat, de másokat is, mert a családi alapítványoknak ez a sorsuk.

Magyarország alapítványos ország; — igen szegény ország vagyunk, de ebben gazdagok, mint akár Anglia. Főként a letűnt századokban, midőn a régi hazafiak keblét inkább áthatották a vallás és a nemzet nagy kérdései, lelkes és gazdag emberek egymásután rakták le alapköveit a mai iskoláknak, templomoknak, egyházaknak. A legtöbb régi iskolában van egy fakult olajfestmény, amely az alapítót ábrázolja. A protestáns iskoláknak eredetét, ha a mult időkben kutatjuk, kezdetben találunk egy lelkes nőt, vagy férfit, aki földi marháit a szent célokra hagyományozta. A állam, amely nem volt, mitse tet: közintézetekért. Az ország pénze kellett haborura, katonára, meg Bécsnek. A régi Magyarország alapítványos erőből épült meg. Vagyonos protestáns testvéreink végrendekezései mindig megemlékeznek az egyházzal és az iskolával.

Hogy a különös és nagylelkű emberek, a kik az utánuk következő nemzedékekről gondoskodni ohajtanak, nem veszték ki. A pozsonyi *Pálffy* gróf, hatalmas alapítványát nem régen dicsérte az országnak köznemessége, a melynek ifjúságáról a nemes gróf gondoskodott. Tegnap és azelőtt másik két alapítványról irtunk, *Konkoly-Thege* Miklós és *Dessewffy* Pál kaproncai birtokos ajánlották föl földi jussukat utódaiknak. *Konkoly-Thege* 6-gallai birtokát, a mely II. Endre király uralkodása óta a Thege-család birtokában van, a nemzetnek adományozta. Egy nagy, hatalmas nemzetség sarjdekának imponáló elhá ározása ez.

Amíg a háboruk, a beivillongások zajgása töltötte be Magyarországot hétszáz esztendőn át, a Thegék szívesen és keményen ragaszkodtak ősi örökükhöz. Szinte példátlan a magyar familiák történetében, hogy egy darab földön szántogasson az ősapa és kései maradéka. A hétszáz esztendő nemzetségnek utolsója beírja nevét a történelem könyvébe, — és beírja egész családjának, őseinek nevét.

A régi Magyarországnak mai hajtásai, évszázados családoknak fiatal sarjadékai haldokló, ki pusztuló osztálynak képviselői. A nemzet új alkotási elemeiben, a zsidókban nincs meg a kétség a régi bűnöknek folytatására; erőben és tehetségben kimerül már erő, megvagyonosodott nemzedék és az utódok a megvagyonosodásban elsatnyulnak, nem örvén a gazdagsággal járó életmódot, bűnököt, szerelmeket, amelyre a pusztuló régi Magyarország nemzetiségei meg vannak edzve, szokva és predesztinálva. A régi államalkotó elem mostani fiatalságában pedig nincs meg a versenyző kedv és ellentállási erő, azért szorulnak le a küzdőtérrel, — írja margonyai *Dessewffy*.

Mondhatnánk, hogy az alapítványok, a melyek a pusztuló nemzetségek felsegélyezésére alkottatnak, megannyi vádiratok az idő, kor és változott viszonyok ellen. Ám nézzük az alapítványok sorsát. Megmenthetik-e családi és egyéb alapítványok az államot eddig alkotó elemet? Szívünk fájdalmas meggyőződése az, hogy: nem. Az államoknak új alapjait az utolsó száz esztendőben a munka jegyében alkották meg. A következő századévek csupán a munkás, hangyaszorgalommal dolgozó nemzetségeknek kínál boldogulást és nyugalmas jövedőt. Az alapítványok nem segíthetnek a nemzetnek egyetlen osztályán sem (segíthetnek talán egyeseken); s haldokló és pusztuló társadalmi rendeket ha megmenti valami, ez a munka lesz.

Ügyvéd-gyár a fővárosban.

(Kunitzer dr a törvényszék előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 18.

Kunitzer Károly dr. fővárosi ügyvéd régóta azzal tartja fenn magát, hogy gyöngébb ügyvédjelölteket előkészít az ügyvédvizsgára. Természetes, hogy Kunitzer dr. idejét és fáradozását megfizetteti magának. Néhány volt nővendéke azonban tulmagasnak találván a kikötött díjat, megtagadta a fizetést.

Ilyen esetekben aztán Kunitzer dr. ügyvéddé változott s kérlelhet szigorral pörölte nővendégeit.

Ily módon járt el *Nikolics György* volt zombori rendőrkapitánnyal is, aki egykor tanítványa volt s akit egyik fővárosi járásbíró előtt 400 korona erejéig bepörölt. Mikor *Nikolics* megtudta, hogy Kunitzer bepörölte, egy beadványt intézett ellene az ügyvédi kamarához, amely azonban kijelentette, hogy a magasabb jogi képviselés elnyerésére szolgáló oktatás összefér az ügyvédi tekintéllyel. Ezen fejelemi beadványban azonban *Nikolics György* használt egy kifejezést, amelyet ugyan ki is törölt nyomban a beadvány megírásakor, de ezt a kifejezést, hogy t. i. Kunitzer az ügyvédjelölteket „*kissaklizza*“, mégis ellenetett olvasni.

Kunitzer aztán ezen kifejezést becsületsértés és rágalmaszért panasszal élt volt tanítványa ellen a büntető járásbírósnál, amely *Nikolics*ot el is ítélte ezért 200 korona pénzbüntetésre.

Felebbezés folytán felkerült az ügy a budapesti kir. törvényszék felebbezési tanácsa elé, mely ma tárgyalta azt Gajzágó táblai bíró elnöke alatt. A tárgyaláson a panaszost Rónai Miksa dr. ügyvéd képviselte, vádlottat Polónyi Géza védte.

A tárgyaláson *Polónyi* erősen kikelt Kunitzer ügyvédgyára ellen, amelyből sem a pénzügyminiszternek, sem a vallásminiszternek nincsen tudomása. Már pedig érdemes volna a nevezett miniszternek már csupán a jövedelmezőség szempontjából is érdeklődni ezen ügyvéd-

gyár iránt, annyival is inkább, mert Kunitzer saját bevallása szerint néhány év alatt nem kevesebb, mint 400 ügyvédjelöltet tanított ki hatósági engedély nélkül fenálló iskolájában ügyvédeké. Már most ha minden egyes esetben, csak 500 frttal fizettette is mag tudományát és fáradságát, akkor is 200,000 frt jövedelmet szerzett. Ennyi jövedelem után mégis illett volna valami csekély adót is fizetnie, annyival is inkább, mert hisz az ügyvédgyártás üzletszerűsége nyilvánvaló.

A kir. törvényszék *Nikolics* büntetését 100 koronára szállította le. Az ítélet ellen *Polónyi* semmisségi panaszt jelentett be a kir. Kuriához.

TANUGY.

(—) Szabad lyceum. E hó 22 én, szerdán d. u. 5 órakor lesz a szabad lyceum hatodik előadása a felső keresk. iskola dísztermében. *Kara Győző* fogja felolvasni „*Vallási és politikai küzdelmek a XVII. században*“ című folytatását dolgozatának, mely különösen a kuruc korszakot fogja tárgyalni. Jegyek válthatók a főtéri könyvkereskedésekben és a pénztárnál.

(—) Ingyenes néptanítás. Vasárnap, folyó hó 19 én délután fél négy órakor *Kovács* arad-gáji községi tanító, a gáji magyar iskolában felnőttek részére ingyenes néptanítást tart. A szabad előadás tárgya: Föld és zézn.

Kuriai ítélet a Polgári Takarékpénztár ügyében.

(A visszautasított felebbezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 18.

Mai számunkban közöltük, hogy a Kuria a Polgári Takarékpénztár ügyében döntést hozott.

A döntésről késő éjjel kaptuk a tudósítást s így az némileg hézagos volt. Ma itt Aradon utána jártunk a dolognak, hogy megtudjuk, a Polgári Takarékpénztár melyik ügyében hozott döntést a Kuria. Mert van egy bűnügyi feljelentés és egy a kereskedelmi törvény 218. §-ába ütköző cselekmény miatt tett feljelentés a Kuria előtt.

Tudósítónk ez ügyben a következő adatokkal számol be:

Dengl Lajos és társai már régebben kérték a kereskedelmi törvény 218. §-ába ütköző cselekmény miatt a kereskedelmi eljárás 50. §-ában körülírt vizsgálat megindítását a Polgári Takarékpénztár igazgatósága és felügyelőbizottsága ellen.

A kereskedelmi törvény 218. § a három hónapig terjedhető fogházzal sújtja az igazgatóságot és felügyelőbizottságot, ha az inkriminált cselekményt elkövették. *Dengl-ék* az 218. §. 3. pontja alapján kérték az eljárást. Az idézett pont így szól:

3. Ha a mérleg összeállításánál törvényellenesen jártak el, vagy ha a közgyűlésre tett előterjesztésében a társaság helyzetét tudva valótlanul adják elő, vagy annak helyzetét eltitkolják: három hónapig terjedő fogházzal sújtatnak az igazgatók.

Ez alapon tettek panaszt, illetve kérték a vizsgálat megindítását az igazgatóság ellen *Dengl* és társai.

Az aradi törvényszék elutasította *Dengl-ék* kérvényét, mire a feljelentők *Pop C. István* dr. ügyvédjük útján felebbeztek a táblához. A tábla erre azért, mert az elutasító végzésben felhozott indokok a vizsgálat mellőzésére okot nem szolgáltatnak, a vizsgálatot elrendelte.

Az igazgatóság a tábla eme végzése ellen *Steinhardt* Mór dr. ügyvéd útján szintén felebbezett s e felebbezésében először azt hozta fel alaki kifogásul, hogy a feljelentő nem perbeli fél, s így a törvényszék végzését vele nem lett volna szabad közölni, hanem kizárólag csak

az ügyészszéggel. Így tehát helytelenül járt el a tábla, a mikor illetéktelen oldalról jött vádakot elfogadva, érdemben határozott.

Ezért kérte az igazgatóság, hogy a táblai ítéletet semmisítsék meg, és utasítsa a törvényeseket arra, hogy elutasító végzését ne *Dengl-ék*-nek, hanem csak az ügyészszéggel kézbesítse.

A Kuria ezt az álláspontot elfogadta és így értelemben határozott.

Most a törvényszék a végzést az ügyészszéggel kézbesítette, és az, dacára annak, hogy az ugyancsak *Dengl-ék* által beadott feljelentésre a vád képviselőt megtagadta, és ezen végzését a főügyész is helybenhagyta, dacára továbbá annak, hogy ugyanakkor az ügyész nem kérte a kereskedelmi eljárás szerinti vizsgálatot, a mit pedig a törvénynél fogva kérnie kellett volna, ha a kereskedelmi törvény 218. §-ába ütköző cselekmény fennforgását látta volna! mégis megfelebbezte a törvényszék elutasító határozatát, azért, mert az elutasító végzés indokai a vizsgálat mellőzésére okul nem szolgálhatnak.

A tábla, híven régi álláspontjához, újból megváltoztatta a törvényszék elutasító határozatát és elrendelte ismét a vizsgálatot.

Ez ellen az igazgatóság *Steinhardt* Mór dr. ügyvéd útján ismét a kuriához felebbezett és kifejtette, hogy azért, mert a törvényszék indokai e etleg nem elégségesek az elutasításra, vagy talán helytelenek, még nem következik, hogy maga az intézkedés helytelen. A vizsgálat nem akkor rendelő el, ha annak mellőzésére a bíróság nem hoz fel elegendő indokot, hanem csak akkor, ha annak elrendelésére elég indok, vagy legalább súlyos gyanuok forognak fenn és ha megvannak azok az előfeltételek, melyeket a kereskedelmi eljárás 50. §-a előír.

Mivel pedig a feljelentők képtelen állításukat semmivel sem tudják támogatni, de még valószínűvé sem tették, sőt ezzel ellenkezőleg a bűnper folyamán kiderült, hogy állításuk valószínűtlen, ennél fogva a vizsgálat elrendelésére nem forog fenn ok, a miért is az igazgatóság kérte, hogy a tábla végzését változtassa meg és hagyja helyben a törvényszék végzését.

A kuria január 16 án ítélte ebben az ügyben, és a felebbezést, mint azt mai számunkban közöltük, elutasította.

A kuria ítélete valószínűleg döntő hatásal lesz a bűnpörre is, mert ilyen határozat után ott sem remélhetnek a feljelentők marasztaló végzést.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 19. Az aradi kerékpárklub estélye (Millennium külön terem.) — Az aradi kőműves segédmunkások önképző szakszerveületének táncvigalma (Központi szálló.)
 Február 1. Tiszti kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — Az aradi tanítók és tanítónők bálja. — Az aradi m. kir. posta- és távirata altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő.)
 Február 2. Az aradi szabómunkások szakszerveületének táncvigalma (Kass vendéglő.)
 Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)
 Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.
 Február 15. Buday Ida táncitanító növendékeinek próbabálja (Fehér Kereszt.)
 Február 19. Az aradi kőművesegedek táncvigalma (Központi szálló.)
 Február 25. Tűzoltóball Fakerten.
 Március 15. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

A mérnökök és építészek estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 18.

Kedélyes és sikerült táncmulatságot rendeztek az aradi mérnök- és építész egyesület ma este a Központi szálló külön termében. Az estély egyike volt azoknak az intim jellegű mulatságoknak, a hol feszletlenül mulat a fiatalság

Az énekeskávéházak ügye a parlamentben.

(Rákosi Viktor interpellációja.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 18.

A fővárosban nemrég az egyetemi ifjuság valóságos irtó badjartot indított a budapesti német zengerájok és énekes kávéházak ellen, a melyek erkölcsrontó hatásuk mellett a németesedésnek is mentsvárai voltak a fővárosban.

Az akció némi sikerrel járt, amennyiben a kávéháztulajdonosok írásbeli nyilatkozatokat adtak az ifjuságnak, hogy német énekeseket nem szerződtek. Ámde ez a siker Bécsben és Németországban visszahatást provokált, a mennyiben mindenütt üldözni kezdték az ott künn működő magyar énekeseket és zenészeket.

Ennek a zengeráj ügynek ma folytatása lett a parlamentben. Egy függetlenségi képviselő, Rákosi Viktor interpellációt adott be a belügyminiszterhez a német énekes kávéházak ügyében. Szemére veti ebben a rendőrségnek, hogy ezek az erkölcsrontó santánok a rendőrség engedélye mellett burjánzottak fel és sokasodtak el. Kérdi a belügyminisztert, hogy szándékozik-e az ellen tenni valamit, hogy a jövőben ezek a kávéházak kipusztuljanak a főváros területéről.

Rákosi Viktor, az örökvidám Sipu'usz általános érdeklődés között mondta el interpellációját, mely egyuttal maid'n spechje is volt a kitűnő humoristának.

Az interpelláció szószerinti szövege így hangzik:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy a fővárosban rendőri engedéllyel mennyire felburjánzottak a német énekes kávéházak, melyek úgy művészi, mint erkölcsi és nemzeti szempontból erős kifogás alá esnek.

2. Szándékozik-e a miniszter ur a főkapitánynak utasítást adni, hogy jövőre egyáltalán ne adjanak ilyen, a világ egyetlen városában meg nem tört zsánerű művészetre engedélyt?

3. Szándékozik-e intézkedni és mikép, hogy ezen germanizáló és erkölcsrontó lézkek záros határidő alatt, de végkép elpusztuljanak.

Rákosi Viktor a szélbal zajos tetszése mellett mondta el rövidke kis szűzbeszédét és előadása a karzatot tapsra is ragadta.

A karzat zajosan megtapsolta Rákosi Viktort, s evvel Rákosi egy kis karriert csinált. Minden országgyűlési ciklusban egyszer-kétszer esik meg, hogy a szónokot a karzat, a finnyás és válogató karzat tapssal honorálja.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az „Aradi Oratórium Egylet” közgyűlése. vasárnap folyó hó 19-én délelőtt 11 órakor tartatik meg a templom-utcai polgári fiúiskola disztermében a következő tárgysorozattal: a. évi jelentés és zárszámadás betérjésztése b.) költség előirányzat: c.) a gazdai és két választmányi tagsági állás betöltése. d.) esetleges indítványok — melyre a t. működő tagokat ez uton is meghívja Az elnökség.

(*) Az aradi dalegylet f. hó 26-án vasárnap délután 3 órakor tartja a város háza kis tanács-termében évi rendes közgyűlését. 1. Titkár évi jelentése. 2. Számvizsgálók jelentése után pénztárnok és ellenőr felmentvénye. 3. A lemondás által megüresedett tisztviselők és választmányi tagok választása. 4. Költségvetés megállapítása. 5. Indítványok tárgyalása.

(*) A II. ker. jót. filér asztaltársaság elnöksége tisztelettel meghívja tagjait a folyó hó 19-én vasárnap délután az asztaltársaság helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre.

(*) A Jókodv asztaltársaság holnap, vasárnap este hat órakor az asztaltársaság tíz éves jubileumának mikénti megtartása végett Schrif-fert József vendéglőjében ülést tart, melyre a tagokat minél nagyobb számban való megjelensre kéri az elnökség.

Bűnös-e Mattachich?

(Egy bécsi lap teleploxésai.)

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Arad, január 18

Annak a szerelmi regénynek, a mely Fülöp kőburgi herceg felesége, Lujza belga királyi hercegnő és Mattachich-Keglevich Géza ulánus-főhadnagy között szövődött, tudvalevőleg váratlanul vége szakadt 1898 tavaszán. A főhadnagyot és a hercegnőt a mondott év május 9-én elfogták Zágrábban. Mattachichot a katonai bíróság váltóhamisításért hat évi börtönre ítélte. A hercegnőt e őször egy döblingi szanatóriumba vitték, a hol 1898 decemberéig volt bár Obersteiner dr. elme gyógyító-intézeti igazgató épelméjének találta. Onnan Purkersdorfbba kísérték a hercegnőt, most pedig egy drezdai szanatóriumban tartják fogva. Férje, Fülöp kőburgi herceg időközben kiegyezett az aszszony hitelezőivel s a szenzációs ügy feledésbe merült.

Mattachich Keglevich ugyan többször kísérletet tett, hogy pörét megújítsa, mert ártatlannak vallotta magát, de a revíziót nem rendelték el. Most a bécsi Arbeiterzeitung vállalkozott arra a szerepre, hogy az elítéltet kimentse a börtönből. Tegnap számában rendkívül érdekes okmányokat tett közzé, a melyek azt bizonyítják, hogy a főhadnagyot talán jóniszemű tévedéssel ártatlanul ítelték el. A nevezett lap cikke azonban nem úgy látott napvilágot, a hogy megíródott, mert a bécsi államügyészség konfiskálta a lapot s második kiadásban már lényegesen megváltozott alakban jelent meg a közlemény. A bizonyító okmányok nagy részét konfiskálta az államügyészség. A közlemény megmaradt része azért igen érdekes, mert szószerint közli a zágrábi katonai törvényszék ítéletét, amelyet eddig titokban tartottak, továbbá a katonai felsőbíróság ítéletét, amely elutasítja Mattachichot a revízióért való kérelmével. Ez a második ítélet lényegesen eltért az elsőől, mert tartalma azt bizonyítja, hogy a katonai törvényszék hamis alapon ítélte el a főhadnagyot. A katonai törvényszék ítélete így szól:

A zágrábi cs. és kir. helyőrségi törvényszék ítélete, a melyet a 13. hadtest parancsnokának, Bechtolsheim Antal báró lovassági tábornoknak rendeletére összeült hagbíróság hozott:

Mattachich-Keglevich Géza, tomaseváci vasardmegyei születésű, harmincegy éves, római katolikus, nőtlen, várakozási állományú, szabadságot, 13.számú ulánusezredbeli főhadnagyról a gyanusok összetalálkozása alapján bebizonyosodott, hogy négy váltóra, és pedig Pozsony 1897. június 15-diki kelettel (egy 100.000, egy 125.000, egy 100.000 és egy 150.000 forintról szóló) és két későbbi váltóra Budapest 1897. szeptember 25-diki kelettel (100.000 és 150.000 forintról szóló) ráirta egymás alá Stefánia özv. trónörökösné ő fensége és Lujza szász-kőburgi hercegnő ő fensége nevét, miáltal megtevesztette Spitzer Márkus és Reicher Frigyes ügynöki iroda-tulajdonosokat, továbbá azzal is, hogy a váltóüzletre vonatkozó levélre ráirta Lujza szász-kőburgi hercegnő nevét. Mind-ezzel alkalmat adott arra, hogy öt váltóra 315 000 és 200 000 forintot kifizessenek, amely összeggel megkárosította a nevezett ügynököket. Megállapítható továbbá, hogy a hadügyminiszter engedelmével a külföldre ment, a hol egy ideig tartózkodott, továbbá az is be-

bizonyosodott, hogy elmulasztotta a jelentkezést. A csalásért, a meg nem engedett elutazásért a katonai büntetőtörvénykönyv 508., 97., 32. és 47. §-ai és a hadügyminisztérium 1869. december 22 iki körrendelete alapján nemességének elvesztésére, tiszti rangjától való megfosztásra és hét évi súlyos börtönre ítéltetik, súlyosbitva minden hónap 15 én bójttal és 25-én kemény fekvőhelylyel és minden év első és hetedik hónapján magánzárkával.

Mattachich Gézát a möllersdorfi katonai fegyházba szállították, a hol már három év óta sinylődik. Többször kérelmezte pörének revízióját, míg végre a katonai felsőbíróság átvizsgálta pörének anyagát, s újabb ítéletet hozott, a mely jóváhagyja a katonai törvényszék ítéletét. Ez az újabb ítélet szó szerint a következő:

A császári és királyi felsőbíróság az elítéltnek a revízióra vonatkozó kérelme dolgában kimondja:

1. Büntetének lényege oda módosítandó, illetőleg korlátozandó, hogy az elítélt csak Stefánia özvegy trónörökösné ő fensége nevét hamisította hat váltóra s hogy az ügynöki iroda tulajdonosait, Spitzer Márkust és Reicher Frigyes nem károsította meg 375.000 és 200 000 forinttal, hanem csak meg akarta károsítani.

2. Egyebekben az ítéletet helyesnek találjuk.

Ez a második ítélet tehát azt bizonyítja, hogy az első ítéletet hamis alapon hozták. A felsőbíróság valódinak találta Lujza hercegnő aláírását, tehát nem zárja ki, hogy nem a hercegnő tudtával és beleegyezésével íródott-e a váltókra a másik név. A pör újrafelvételét követeli tehát az igazság, mondja az Arbeiter Zeitung, a mely különben megjegyzi, hogy folytatni fogja a Mattachich ártatlanságát bizonyító okmányok közlését.

Az első népkönyvtár megnyitása Aradon.

(Munkás kaszinó az iskolában.)

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Arad, január 18

Nemzeti nevelésünknek leghatalmasabb eszköze a népkönyvtárak intézménye. S mégis sajátságos, hogy nálunk épen ez volt eddig leginkább elhanyagolva. A 40-es években igyekeztek jobbaink népkönyvtárakat alapítani, de azóta egész a legújabb ideig alig történt valami e téren.

Mig a földmivesek részére immár ezer könyvtár elégíti ki a szellemi szükségletet, addig az ipari munkásoknak ily fajta intézményük kevés van.

A jó könyvnek hiányát érezték az aradi munkások is s ezért karolták fel oly lelkesen a védegyelet azon tervét, hogy számukra olvasó kört létesít. Aradon eddig nem volt olyan hely, hol a munkás a testet-lelket őrő munka után szórakozást leljen s így mintegy rá voltak utalva az olyan helyek felkeresésére, a melyek úgy a testre, mint a lélekre egyaránt veszedelmeseek.

A munkás könyvtár hivatása lesz, hogy tanító és nevelő hatással legyen és ellensúlyozza a téves világnézetten alapuló, az osztályharcra és elégedetlenségre szító tanokat.

Városunk lelkes közönsége a Védegyelet felhívására úgy ellátta könyvekkel az egyesületet, hogy ez ma már közkinccsés teheti s könyvtárát megnyithatja. Újabb adakozásokról is megemlékezünk ezuttal. Decsy Géza tanár már másodizben ad 25 kötet könyvet, Wagner J. Ágoston tanár 20 kötet könyvet, Kaddehó István a „Kakas Márton” egy évfolyamát, Vagács Ágoston 4 kötet könyvet. Fogadják a munkások őszinte köszönetét.

Sok munkásnak öröme és vágya teljesedik

holnap, midőn a munkás védegyelet *Arad városa első népkönyvtárát megnyitja*. A megnyitő ünnepélyen beszédet fog mondani *Benedek Árpád*. A megnyitásra vonatkozólag a Védegyelet a következők közlésére kért fel bennünket:

A munkás védegyelet aradi fiókja az ujteleni fiúiskola tanácstermében létesített könyvtárát *vasárnap délután fél 2 órakor ünnepélyesen megnyitja*, a melyre ugy a tagjait, mint az adakozókat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja *az elnökség*.

Az abrudbányai mandátum átadása.

(Küldöttség Tisza Kálmánnal.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 18.

Abrudbánya és Verespatak választókerületének küldöttsége ma nyújtotta át a kerület ujonnan megválasztott képviselőjének, *Tisza Kálmánnak*, a képviselői megbízólevelet.

A küldöttségnek, a melyet *Ebergényi Sándor* volt országgyűlési képviselő és *Molnár Albert* ev. ref. lelkész, választási elnök vezettek, tagjai voltak *Misky József*, *Boér Béla*, *Malenszky Károly*, *Mózes Mihály*, *Képes László*, *Dávid Samu dr.*, *Ligeti Lajos*, *Janó József*, *Vass Gábor*, *Kiss János*, *Chirilla Ignác*, *Salamon Sándor*, *Ötvös Márton*, *Semann József*, *Biró Lajos*, *Kristó József*, *Gönczy Sándor*, *Dragán János*, *Imre Antal*, *Janky Kálmán*, *Tóth Kálmán*, *Bokanits György*, *Schmidt György*, *Moldován Gyula*, *Aáron Bálint*, *Dobos dr.*, *Denkel Károly*, *Dózsy Károly*.

A küldöttség déli tizenkét órakor jelent meg *Tisza Kálmán* lakásán. Az ősz államférfiut a mikor a terembe lépett, a hol a küldöttség reá várakozott, harsány éljenzéssel fogadták, melynek csillapultával *Molnár Albert* választási elnök lelkes beszéddel aposztrofálta Abrudbánya képviselőjét.

— Kérem, — ugymond — méltóztassék a megbízólevelet ép oly kegyesen fogadni, mint a milyen nagy lelkesedéssel a küldöttség hozta.

Szép szavakkal tolmácsolta ezután a választók örömet a felett, hogy a Gondviselés épen őket szemelte ki arra, hogy *Tisza Kálmán* visszaadhassák a képviselőháznak, amelynek mindig büszkesége volt és lesz. (Lelkes éljenzés.) Boldogok vagyunk, — így fejezi be beszédét — hogy mi, akik a szabadelvűség zászlaját mindig hűségesen követtük, ezt a lobogót most egy vezérférfiúnak nyújthatjuk át, hogy azt fennen lobogtassa a király és a nemzet javára. (Lelkes éljenzés.)

Tisza Kálmán, a kinek hangján alig érzett meg a nemrégiben kiállott súlyos betegség, átveve a mandátumot, így felelt:

— Nagyon köszönöm először is a hozzám intézett szívélyes szavakat. Köszönöm azután lelkes mélyből azon megbízólevelet, amelyet most átadtak, köszönöm, mint előttem nagybecsű bizalmuk jelét, de köszönöm azért is, mert nem tagadom, jól esik nekem, hogy ezen megbízólevél erejénél fogva visszatérhetek arra a térre, a melyen több mint negyven évig működtem (Lelkes éljenzés), bizony elég fáradtsággal és munkával.

Különböztetelenül sajnálom, hogy egészségem nemcsak azt nem engedte, hogy felszólításuk után megjelenjek a választókerületben, de még azt sem engedi, hogy most hosszabb fejtegetésekbe bocsátkozzam, vagy legalább, hogy a mai napot Önökkel társalogni tölthessem. De remélem Istentől, hogy egészségem helyreáll és akkor kárpótolni fogom magamat, mert elmegyek t. választóimat meglátogatni otthonukba (Felkiáltások: Hozza Isten), elmegyek, hogy személyesen szétnézve szerezzek

magamnak tudomást arról, hogy választókerületemnek mik volnának a valódi érdekei, hogy aztán célszerűbben szolgálhassam mindazon érdekeket, a melyek az általános országos érdekek keretébe belefernek. (Élénk éljenzés.)

Engedjék meg, hogy ezen pár rövid szót befejezem köszönetem nyilvánításával s azon kérelemmel: vegyék jó néven és közöljék küldőkkel is azon kívánságomat, hogy az Isten mindnyájukat, családjukkal együtt — a kiknek van — legjobb áldásával áldja meg. Engemet pedig tartsanak meg szíves jóindulatukban. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

A küldöttség ma délután *Tisza Kálmán* vendége volt a Hungária-szállóban.

Öt festmény az „Aradi Kölcsey-Egyesület”-nek.

(A miniszter ajándéka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 18.

Ismeretes *Wlassics* közoktatásügyi miniszter terve, amelylyel a művészeti központok létesítését célozza s észreveszi a vidéket is, ahol szintén tesznek valamit az emberek a kultúra előmozdítására. Ezzel kapcsolatosan megírtuk annak idején, hogy a miniszter értékes ajándékkal fogja meglepni az aradi Kölcsey-Egyesület muzeumát. Az erre vonatkozó leirat ma érkezett a Kölcsey-Egyesület elnökségéhez, mely ebből arról értesül, hogy *öt művészi festményt ajándékoz* az állam azon műtárgyakból, amelyeket utóbb a tárlatokon vásárolt.

Az egyesületi képtár ez ajándékkal igen becses alkotásokkal szaporodik. A legjobb nevű művészek sorából valók azok, akiknek műveihöz Arad a miniszter jóvoltából jut. A miniszter erre vonatkozó érdekes leirata, mely elismeréssel méltányolja az aradi Kölcsey-Egyesület hulturtevékenységét, a következő:

A Kölcsey-Egyesület elnökségének Arad. Méltányolni óhajtván ama hazafias hivatást, melyet az elnökség közművelődési irányban folytatott tevékenységével sikeresen szolgál, elhatároztam, hogy az elnökség muzeumában állami letétképen való elhelyezés céljából:

Márk Lajos: Atelierben,
Kacziány Odön: Sirbatétel,
Szilágyi Lajos: Zagyva-parti tűzhalál,
Papp Sándor: Csönd és
Kláber Gyula: A házaló című festményt átengedem.

Felhívom az elnökséget, hogy a most említett műtárgyak átvétele céljából az országos képtár igazgatójával lépjen érintkezésbe, a műtárgyak lajtszromozásáról és jókarban való megőrzéséről pedig állandóan gondoskodjék.

Nem kétlem, hogy e művészeti tárgyak ösztönzést fognak nyújtani egyrészt a közönség érdeklődésének művészeti irányban való kifejlődésére és másrészt egy jelentékenyebb művészeti közgyűjtemény létesítésére.

A miniszter helyett *Zsilinszky*, államtitkár.

A mostani ajándékozás tehát beváltása a miniszteri ígéretnek. A képtár ezzel az értékes adománnyal sokat nyert és különösen az öt új festmény nagyobb vonzerővel fog ismét hatni az egész városra, melytől a miniszter állandó akciót remél a közművelődés terén.

Ujabb jelét adta ezzel a hálát érdemlő ténykedéssel a kultuszminiszter annak a magasabb művészeti politikának, amelylyel a fiatal és erőteljes magyar képzőművészetet pártolja és a kiváló műalkotásoknak méltó helyét biztosítja.

HIREK.

Lábnymok a hóban.

Arad, január 18.

Hólepte fehér mezőkön át fekete pontok vonala vezet. Fekete pontok sorakoznak, egyik a másik után, a mint kigázolták a gyenge hótakarót s a mint alóluk kifeketélik a föld.

Lábnymok.

Ki járhatott arra? A gazdag ember kocsin jár, a szegény ember háza kuckójába huzódott meg télen, a mezőkön nem andalog senki ilyenkor, csak ha valakit a kényyszerűség kerget arra.

Ki járhatott hát arra?

A nyomor, vagy a bűn. Vagy aki őket követi. Követi-e valaki a nyomort? Inkább elfordulnak tőle, ha közeledik is, nem-hogy a távozót kövessék.

A bűnt követi a törvény az ostorával. A ki lopásban sántikál, páros csendőrlépek szaporáznak a nyomában. Elég baj, hogy ilyen a világ berendezkedése. Hogy csak a bűn nyomai után megy a boszuló törvény. Ha a nyomor mezitlábos nyomait követnék és meleg fedél alá vinnék a kétségbeesést, kevesebb lábnymot hagyna a frissen esett hóban a bűn.

A törvényeket emberek alkották. Ha észreveszik hiányukat, maguk javíthatnak rajta, anélkül hogy el kellene törölniök, vagy meg kellene másítaniok; segíthetnek törvény nélkül, illetőleg úgy, a hogy a szükség törvénye javallja. Így is szokták.

Menjetez tehát a nyomor mezitlábos nyomai után, jószívű emberek, kik összeszervezkedtek s a jótékonyság csendőrcsapatait képezitek.

Menjetez a futó fekete nyomok után, — melyek nemcsak a hólepte mezőkön, de itt a városok kövezetén is scros vonalakban futnak szanaszét.

Zordon szelek funak indulót utrakelés-tekhez s a hol kenyeres tarisznyáttal ti jártok, ott patronos táskájával nem kell a csendőrnök járnai. Tartásokat haditanácsot és osszátok fel a nagy mezőt terv szerint való bejárásra.

Itt a tél ismét.

A szegénységet tizedeli a nyomor és mint az élelem nélkül kóválygó csókákat kergeti ki a szabadba, morzsák után.

Nagy kerítő az alkalom, de még gorbább parancsoló a szükség, menjetez az fildözötték után, ki tudja, hová vezetnek a lábnymok a hóban.

Stefánia és Erzsébet.

— A ranggyenyelőség. —

Arad, január 18.

Sokat és sokszor beszélnek ranggyenyelőségről azok a tisztos polgárok, akik a rangfokozatot a nagyságotól lefelé értékelik. Ezeknek a tisztos polgároknak természetesen fogalmuk sincs arról, hogy odafönn a magas udvari körökben micsoda viharokat tud okozni egy rangkérdés.

A mi monarchiánknak is van mostanában ilyen nagy kérdése.

Ez a rangkérdés most ujabbán *Erzsébet* főhercegnő házassága alkalmával lett aktuálissá, a kinek tudvalevőleg megengedik, hogy férjhezmenetele után is viselhesse a királyi fenség címét, holott édesanyját, *Stefánia* főhercegnőt, most már csak Lónyay grófnét megfosztották ettől a címtől.

Magyar ellenzéki körökben ezt a disztinkciót, melyet az udvar *Stefánia* és *Erzsébet* fő-

hercegnő között tett, most úgy kommentálják, hogy az nem egyéb, mint pusztán *magyargyűlölet*. Stefánia főhercegnő, úgy tartják ellenzéki körökben, csak azért nem tarthatta meg a „királyi fenség” címet, mert férje magyar ember s ez állítólag nagy száka volt a magyargyűlölő osztrák udvari körökben. Mert, így érvelnek az ellenzékiek, Erzsébet főhercegnő vőlegénye, Windischgrätz Ottó herceg ereiben ép oly kevéssé csörgedezik királyi vér, mint Lónyay grófban s Lónyay gróf is van olyan előkelő származása, mint Windischgrätz.

De törvény szerint sem lehetett volna Stefániát, születésével járó jogaitól megfosztani. Az ellenzéki felfogás még avval is érvel, hogy *II. Filöp* belga király, Stefánia atyja, ezt a határozatot Belgiumban nem merete érvényre juttatni, mert félt, hogy a demokratikus kisállamban elveszti különben is gyöngén, kimért népszerűségét.

Az ügy, bár alig hihetjük, hogy magyargyűlölet játszanék benne szerepet, furcsának úgy kissé furcsa.

— **A király Széll Kálmánál.** Ő felsége a király ma délután fél óráig tartó látogatást tett a beteg *Széll Kálmán* miniszterelnöknel.

— **Udvari bál Bécsben.** Bécsből táviratozzák, hogy ma este udvari bál volt, melyen megjelentek az összes főhercegek és főhercegnők, valamint az udvarhoz tartozó összes előkelőségek. A bál rendkívül fényes volt.

— **Az alföldi szanatorium.** Gyuláról jelentik: *Lukács György* főispán és neje kezdeményezésére tudvalevőleg megalakult az alföldi szanatorium-egyesület, melynek célja az Alföldön nagy számban levő szegénysorsu tudóvesszes betegek számára szakszerű gyógyintézetet létesíteni. Az egyesület — mint már jelentetük — védnöknek fölkérte *József* főherceget, aki a következő tartalmu levelet intézte Lukács Györgyhez:

Méltóságos főispán uram! Van szerencsém méltóságod tudomására hozni, hogy ő császári és apostoli királyi felségétől, legkegyelmesebb királyunktól elnyertem az engedélyt az alföldi szegénysorsu tudóvesszes szanatorium-egyesülete fölött a védnökséget elvállalhatni. Legyen arról meggyőződve, hogy ezen egyesület emberbaráti, hazafias és jótékony célját szem előtt tartva, mint védnöke, érdekeit buzgóan fogom előmozdítani és annak fölvirulását legbensőbb örömmel elősegíteni.

Magamat kedves emlékébe ajánlva, maradok Alcsuthon, 1902. január hó 18-án méltóságodnak őszinte tisztelője: *József fkg.*

A főherceg elhatározása az egyesület körében nagy örömet keltett, mert hathatós biztosítéka annak, hogy az egyesület nemes célját rövid időn meg fogja valósíthatni. — Orvendetes tény, hogy a szanatorium-alap javára már eddig is nagy alapítványokat tettek *Békésvármegye* közönsége, *Schlauch* Lőrinc bíbornok, gróf *Almásy Dénes*, gróf *Almásy Kálmán*, gróf *Károlyi Tibor*, gróf *Bolza Pál* és mások. Az egyesületnek már sok százra menő tagja is van.

— **A deési mandátum epilógusa.** A nagy port vert deési mandátum ügyében ma a kerület választói nyilatkozatot tesznek közé, melyben elmondják, hogy a Kuriának gróf *Telcsy Domokos* ügyében hozott megsemmisítő ítélete senkit se lepott meg annyira, mint a deési választókat. A nyilatkozók tulnyomó része jelen volt azon a tisztelgésen, amely a kastélyban a kora hajnali órákban lefolyt. Ötletszerűen merült fel — úgy mondják — az egész üdvözlés. A nyilatkozatot aláírók bementek a választás utáni reggelen a kastély udvarára, ahova utóbb a gróf is kijött és egy konyakos üvegből töb-

beket megkínált egy-egy pohárka konyakkal. Etetés-itatásról azonban szó sem volt, mert az említett pohárka konyakon kívül semmit sem fogyasztottak.

— **Vérfürdő a tagosítás miatt.** Az ujszentannai vérfürdőnek párja akadt a Marosvásárhely közelében levő *Alsó-Idecs* községben. Egy rövid távirat jelenti, hogy a marosvásárhelyi törvényszék egy bírāja megbízatást nyert, miszerint *Alsó Idecs* községben vigye keresztül a tagosítást. A bírót azonban a fölizgatott tömeg *megettámadta*, kövekkel kezdte hajigálni, s kiadta a jelszót, hogy a tagosító bírót *agyon kell ütni*. A csendőrök erre fegyverükhöz nyultak, s lőttek. *Tíz halott és számos sebesült maradt a zendülés színhelyén*. A községbe katonaságot rendeltek ki.

— **Bíróválasztások a megyében.** Arad megye világsi járásában az utóbbi napokban ismét több helyen tartották meg a községi tisztújításokat. A választásoknál részint *Páris Gábor* főszolgabíró, részint *Novak Kornél* szolgabíró elnökölt. A választások eredménye a következő:

Kerek: bíró *Stojka Illés*, adószedő *Popa Juon*, közgyám *Márics Miklós*, esküdtek *Tamás Miklós* és *Motorán Miklós*.

Galsa: bíró *Rezmann Demeter*, adószedő *Mara György*, esküdtek *Sztoján Tódor* és *Dengi György*.

Muszka: bíró *Gilb Juon*, adószedő *Mihucz Tódor*, esküdtek *Stojka Lázár* és *Krista György*. A két község közgyámja *Kuborcsik Mihály*.

Pankota: bíró *Kocsi András*, törvénybíró *Zarandán György*, adószedő *Schopp Antal*, közgyám *Vásku György*, esküdtek *Álgya György*, *Álmási Ferencz*, *Dániel József* és *Pfeifer Mátyás*.

Ó Szt.-Anna: bíró *Kujedán József*, törvénybíró *Szelezsán Illés* (román), adószedő *Muszka György*, közgyám *Szelezsán Illie Vaszilie*, esküdtek *Muszka Illie*, *Dán György*, *Mócz Juon*, *Miskó Mitru*, *Marspauer Károly* és *Kron Mihály*.

— **Eljegyzés.** *Kaufman János* verseci termény-nagykereskedő ma este váltott jegyet az aradi elite bálak egyik ismert szépségével öz. *Siptzer Rezsóné* bájos leányával *Ida* kisasszonnyal.

— **A meggyilkolt levélhordó temetése.** Kolozsvárról táviratozzák, hogy *Burger Károlyt*, a meggyilkolt pénzeslevélhordót ma délután temették el nagy közönség jelenlétében. A temetésen *Vucsetics János* postaigazgató és *Bán Antal* hivatalfőnök vezetése alatt megjelent a postahivatal egész személyzete testületileg. A koporsót sok koszoru fedte s ott volt a budapesti levélhordók koszoruja is.

— **Földrengés.** Fiuméből jelentik: Ma reggel 6 óra 10 perckor erős földrengést érezték a városban északkeletről délnyugat felé. A földrengés a reggeli órákban is megismétlődött, kárt azonban nem okozott.

— **Felébredt tetszhalott.** Debrecenből érdekes eset hírét táviratozzák. *Szabó Sándorné*, egy fiatal asszony hosszas és súlyos betegség után tegnap meghalt. Családja a temetés iránt intézkedett s ravatalra is helyezte a halottat. A kezelő orvos, dacára annak, hogy a holttest megmeveredett és hideg volt, azt a gyanút táplálta magában, hogy a fiatal asszony nem halt meg s hogy életszervei még működésbe hozhatók. Az orvos véleménye szerint tetszhalál volt a fiatal asszony állapota. Az orvos órák hosszáig folytatott élesztési kísérleteket, s a kísérletnek tényleg eredménye is volt. A halott ma *magához tért*. Az orvos a felébredt halott fölgyógyulásában bizik.

— **Ellenszenvek.** A legélesebb megfigyelő tehetséggel megáldott pszichológusok sem képesek sokszor megmagyarázni némely, külön-

ben egészséges embernek különös ellenszenvét, ugyszólván idioszinkraziláját bizonyos dolgokkal szemben. *Boyle* angol tanár említi, hogy volt egy szolgálója, a kinek mindig vérzeni kezdett a foghúsa, valahányszor előtte kést élesítettek, vagy papirost vágtak. *III. Henrik* francia király elájult, valahányszor macskát látott. *I. Jakab* angol királynak hányingere volt, — ha kardot huztak ki előtte hüvelyéből. — *Schomberg* herceg képtelen volt macskával egy szobában megmaradni, míg *Carl of Lauderdale* el volt ragadtatva a macskanyávogás által, de a legszebb zene utálatot gerjesztett benne. *John Peblmann* egy excentrikus theologus különös ellenszenveivel egész életét megkeserítette magának. Nem hallhatta, ha szobát sepernek, mert rögtön heves fájdalmi jelentkeztek, sőt görcsöket is kapott. Ha pedig bársony vagy selyem szövethez ért, fuladozni kezdett. London egyik kórházában nemrég egy beteget kezeltek, akinek rendellenes ellenszenve volt a méz iránt. — A kezelő orvos titokban kevés mézet kevert abba a kenőcsbe, melyet a beteget karjára tett. A hatás olyan megdöbbentően veszélyes volt, hogy a kenőcsöt azonnal el kellett távolítani. Ugyanabban a kórházban volt egy beteg, a ki elájult a barangszó hallatára, a másikat pedig egész előntötte a verejték, ha vasalót látott.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegénytanulók konyhájában felügyeltek *Boros Ivánné* és *Green Nándorné* urnők. A jövő héten felügyelnek öz *Salamon Samuné* és *Szalay Antalné* urnők. A népkonyhában felügyelni sziveskednek: *Schuster Henrikné*, *Hegedüs Lászlóné* és *Tenner Ignácné* urnők.

— **A cár örül.** Vajon minek örülhet az oroszok cárja? Oriási birodalmában a természet az éghajlat minden változásain át kínálja áldását és a cár minden jónak legfőbb gazdája. Hatalmának, gazdagságának végét nem látja és a tündér-gazdagságban mégis ő a legszánalmasabb rabszolga. Mivel lehet hát örömet gyulasztani az ő bágyadt szemében, a melyeknek fényét a fehérpalota rettegett réme lopta ki? A sors iróniája, hogy éppen egy lengyel mérnöknek sikerült válaszolnia e nehéz kérdésre. *Szecepanik János* mérnök egy áthatlan páncélt talált fel, a melyen a puszkagolyó sem tud áttörni. A mérnök a cár lengyelországi vadászatai alatt hosszasan értekezett a cárral e találmányáról és az audienca eredménye az volt, hogy *Szecepanik János* találmányának legelső példányát hódolata kíséretében elküldötte a cárnak. A cár — udvari körök mondják — „szinte gyermekes örömmel” fogadta az ajándékot, magára öltötte a páncélt és sem éjjel, sem nappal nem tud megválni attól. És ezt el lehet hinni az udvari köröknek.

— **A gáji szerb pap javadalma.** A gáji görkél szerb pap már régebben kérte a püspökséget, hogy a javadalmasására szánt földeket birtokba vehesse, melyeknek hasznát eddig nem élvezte. A szerb püspökség értesítette most a papot, hogy a karlócai szinodus végre beleegyezett, hogy a gáji szerb pap haszonélvezhesse a földeket s egyuttal azt is megjegyezte, hogy a birtok átadásával a temesvári szerb hitközség közigazgatási bizottságát bizta meg. Aradváros tanácsa most sürgős átratot intézett a hitközséghez, hogy az átadást minél hamarabb tarisa meg.

— **A megtagadott elégtétel.** *Vass Ferenc*, a budapesti kereskedelmi bank igazgatója — mint azt tegnap megirtuk — *Egyedi Artur* és *Gajári Ödön*, megbízottai által fölvilágosítást kért *Ullmann Pál* dr. ügyvéd és konzultól, a róla terjesztett álhírek miatt. A segédek ugyanekkor elégtételt is kértek felük nevében *Ullmann*tól, de ez az elégtételt megtagadta. *Vass* megbízottai erről jegyzőkönyvet vettek fel és az ügyet felük részéről befejezettnek nyilvánították.

Ullmann Pál a ma esti fővárosi lapokban nyilatkozik s kijelenti, hogy Vass Ferencről azért tagadta meg az elégtételt, mert alaptalan az az állítás, mintha ő hazug híreket terjesztett volna. Ő sohasem szokott hazug híreket terjeszteni s nem tér ki a lovagiasság elől sem, mert csak 3 nap előtt intézett el egy ügyet lovagiasságon Vass Ferencsel.

Ezt a nyilatkozatot az éjjeli órákban egy másik követte. *Egyedi Artur* és *Gajári Odön*, Vass segédei nyilatkoznak. Kijelentik, hogy Ullmann Pál nyilatkozatára ügyet sem vetnének, ha azt nem mondaná Ullmann, hogy hazug híreket nem szokott terjeszteni. Ez nem áll, mert ennek ellenkezőjét bizonyította be a mostani eljárásával, noha 24 órával előbb egy hasonló ügyet intéztek el vele békés uton, Vass megbízásából.

— **Felülfizetések.** A pécskai izr. nőegyesület táncestélyén megváltott jegyek árában fizettek: Vásárhelyi László 40 koronát, Povázsay Soma 15 koronát. 10 koronában váltották meg jegyeiket: *Eliás Adolf*, *Adler Gy. Lajos*, *Schreiber Fülöp*, *Eliás Izidor*, *Szöllösi Zsigmond dr.*, *Eliás Simon*, *Fehér Manó dr.*, *Dózsa Dezső*, *Hegyessy Géza*, *Neuman Testvérek Arad*, *Issekutz Marcell dr.*, *Lippay István*, *Csákián dr.*, *Bauchburg*, *Langfelder Mót*, *Kripp József*, *Mezey Andor*, *Momák Flóris*, *Friedmann József dr.*, *Villányi Izidor dr.*, *Rainer Dávid*. *8 koronát fizetett: Fránkl Emil*. *7 koronát Eliás Salamon*, *Holzisen József*. *6 koronát: Eliás Mór*, *Eliás Márkusz*, *Geiringer S. Battonya*, *Vogel Hermann*, *Fink Albert*, *Göncz Géza*, *Gyorgyován J. Veiner Zs.*, *Pullitzer Armánd*, *Ghebeles dr.*, *5 koronát: Ackermann N.*, *Gavrilovics István*, *Grosz Adolf*, *Hammer Lajos*, *Bockstein Széver*, *Pataky Lajos*, *Iritz Manó*, *Steiner Ferenc*, *Ungár József*, *Fülöp Lajos*, *Hirschl Géza*, *Harsányi M.*, *Bülling M.*, *Senk Ferenc*, *Rosenfeld Károly*, *Stern József*, *Strasser Károly*, *Klein Sámuel*, *Eliás Sámuel*, *Salgó Arad*, *Grünvald Lipót*, *Iritz Frigyes*. *4 koronát: Singer J. Arad*, *Steiner V. Arad*, *Traub S.*, *Bach B. Fiai Szeged*, *Bolyos Odön dr.*, *Nagyak*, *Pick Ernő Arad*, *Seidner Bernáth Berzova*, *Spitzer Mór Szemlak*, *Szinberger L. Lajos Zombolya*, *Baum Heller Budapest*, *Lang L. Budapest*, *Singer János dr. Arad*, *Donáth Szt. Péter*, *Steiner Ferencné*, *özv. dr. Goldzieher Lajosné Arad*, *Ettinger Mór*, *Braun és Kohn Arad*, *Halmaj J.*, *özv. Konstantinovits Gáborné és Demeterné*, *Szinberger S.*, *Urményi V. Szt.-Miklós*, *Vittenbergerné Kovaszincz*, *Ländler Rezső*, *Iritz Sándor*, *Veinbrun Mór*, *Zinner Zs.*, *Mayer S.*, *ifj. Patzauerne Szeged*, *özv. Mairovitz Mártonné Arad*, *Stengl F. Pereg*, *Bolyhos István*, *Bolyhos Mátyás*, *Fülöp József*, *Turszky Nándor*, *Seitner Pál*, *Fischer Károly*, *Kóós Gusztáv*, *Hoffmann Sándor Arad*. *Steiner Izidor*. *3 koronát: Özv. Pavlásné*, *Josepovics Wolf Béla*. *2 koronát: Weisz Farkas*, *Gábor Albert*, *Weinberger Gyula*, *Leitner István*, *Deutsch Fogel B.*, *Steinberger Sámuel*, *Nádassy József*, *Deutsch D.*, *Fuchs J.*, *ifj. Eliás Adolf*, *Friedmann*, *Forstner*, *Brüll S.*, *Haty Adolf*, *Naszády Tibor*, *Reiner*, *Funkelstein József Arad*, *Grünbaum L.*, *Senech K. Pereg*, *Both Zsigmond*. Fogadják a nagylelkű adakozók a nőegyesület nevében ez uton is hálás köszönetünket. *Eliás Adolfné*, nőegyleti elnök. *Kellner Vilmos*, nőegyleti titkár.

— **Gyógyszer a nátha ellen.** Egy porosz orvos gyógyszert talált fel a nátha ellen. A gyógyszer neve *Amylofoém* s használata által — állítólag — két-három óra alatt elmúlik a legerősebb nátha is. Aki hiszi.

— **Vakmerő cigánykaraván.** A múlt szombat délután egy 18 kocsiából álló cigánykaraván érkezett *Tapolcára*. A vajda megkérte az elüljáróságot, hogy az éjtel ott tölthessék s reggel majd tovább mennek. A bíró ugyan megengedte az ottmaradást, de egyszersmind meghagyta az éjjeli őrnöknek, hogy vigyázzanak, nehogy a cigányok valamit lopjanak. Ejjélfel az egyik éjjeli őrnök észrevette, hogy egy csapat cigány bujkál a házak között. Egy lövéssel gyorsan jelt társainak, akik rögtön oda-siettek, de már ekkor a cigányok letépték s a fegyverét is elvették. A cigányok, amikor észrevették, hogy a lövésre több lakó is segít-

ségükre érkezett az őrnöknek. fu ásnak eredtek. Kettőt azonban sikerült közülök elfogni s ezeket a községi fogdába csukták. Ezután a többi cigányokat akarták összefogdosni, de ekkor már eltűntek. Hajnali három órakor nagy tűz-láma riasztotta fel a község lakosait. *Egyszerre öt helyen ütött ki a tűz*. A község háza és a falu négy részén gyuladt fel egy-egy ház. A nagy zürzavarban, mit a tűz keletkezése idézett elő, mindenki megfélekedett a bezárt cigányokról. Mikor a tüzet nagynehezen eloltották, s a gyújtogatást a cigányoknak tulajdonítva, utána néztekja bezárt cigányoknak, akkor már azoknak hült helye volt, s a börtönajtót kifizetve találták. Valószínű, hogy a gyújtogatást a cigányok rendezték, hogy társaikat kiszabadíthassák. A gyújtogatókat a csendőrség nyomozza.

— **Képsorsolás.** *Leitner Ede dr.* az aradi betegsegélyző pénztár főorvosa, ma engedélyt kapott a tanácstól, hogy *Piller* aradi festőnövendék egyik tájképét, mely már több üzlet kirakatában közszemlélre volt kitéve, kisorsolhassa. A sorsolást 1000 darab 50 filléres számmra engedte meg a tanács.

— **Romok alá temetett emberek.** Bajáról táviratozzák, hogy *Rigyczán* ma este beölt egy ház, mely több embert romjai alá temetett. A mentési munkálatok folynak.

— **Istenimádás — karhatalommal.** *Temesvárott*, mint levelezőnk írja, ma nagy riadalom volt az Erzsébet külvárosban. Az 5600 tagot számláló és majdnem negyedmillió korona vagyonszóllott rendelkező temetkezési egyesület 50 éves jubileumát ünnepelték, de a választmány kisebbsége, mely évek óta harcban áll a vezetőséggel, a román egyházköztségben pedig a többséget bírja, ezt az alkalmat felhasználta, hogy a háladó diszmissét és a román temetőben felállított jubileumi emlékoszlop leleplezését megakadályozta. Maga az erzsébetvárosi esperes: *Seligianu* ágyba bujt; mikor pedig a gyárvárosi esperes: *Puticiu dr.* akart misézni, megtagadták a kulcsok kiadását. *Puticiu dr.* telefonon emelt panaszt az aradi püspöknél és egy órai tárgyalás után végre kieszközölte, hogy a temesvári rendőrség a püspöki döntés alapján *karhatalommal* rendelt a templom és a temető kinyitására. Csak ekkor adták elő a kulcsokat. Délben diszebed volt, délután pedig diszgyűlés.

— **Kísérletek-eredmények.** A meghülésből eredő czuz-és közhvényes fájdalom legkínzóbb megbetegedéseinek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hírneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyítja, kik 10—15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyítást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hírneves *Zoltán-féle* csuzkenőcs, melyet *Zoltán Béla* budapesti gyógyszerárban (*Sétatér-utca és Szabadságter sarok*) készíttettek s a melyről úgy a bel-, mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata bizonyítja, hogy *e szer hatásban felülmulhatatlan*.

— **Ne kerülje el tisztelt olvasóink figyelmét az életrevaló ujtás**, melyet folyó hó elseje óta *Porter Vilmos*, Nagy Aruháza rendszeresített. Bővebb tájékoztatást nyújt a mai számban foglalt felhásabos hirdetés, melyre tisztelt olvasóinkat helyen is batorodunk figyelmeztetni.

— **Itt a farsangi évad és így alkalmoszerűnek tartjuk, hogy bálók, estélyek vagy táncmuláságok rendezése esetén — figyelmüket a meghívók, táncrendek, belépti-jegyek stb. — idejékorán való gondoskodására tisztelettel felhívjuk.** A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett könyv- és műnyomdánk gondosan megválogatott, betű- és diszitmény- anyaga folytán ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy kivitel és csin tekintetében, de főként méltányos árak által, a mai fokozott igényeknek minden tekintetben meg tudunk felelni. Ennek folytán tiszteletteljesen kérni batorodunk a nagyrabecsült vigalmi bizottságokat, miszerint szükséglet esetén teljes bizalommal forduljanak az *„Aradi Nyomda Részvénytársaság”-hoz*.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók egyesülete részére a héten a következő adományok érkeztek: *Hirsch Zsigmond* és neje *Steinitzer Regina* 100 kor; *Kremmer József* és neje *Andrényi V.* 50 koronát; *Tanfuy Ida* 3 koronát; *Fejér Gyuláné* 10 kgr. tar-

honyát, 5—5 kgr. babot és borsót, 2—2 kgr. cukrot és rizet; *Heinrich Sándorné* 5 kgr. zsirt. Fogadják e nemeslelkű emberbarátok ez uton is köszönetemet. *Hauser ezredesné*, egyesületi elnök.

— **Ujtás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vásár és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Köszönet.** Az elmúlt héten a következő nemeslelkű emberbarátok sziveskedtek a népkönyhájára adományokat küldeni: ifj. *Neuman Adolf* ur 100 kor., Egy fogadás 20 kor., *Radó Lipótné* urnó (*M.-Szlatina*) gyűjtése 18 kor., *Kohn József* és neje 10 kor., *Singer Izraelné* urnó 1 zsák lisztet, 1 zsák burgonyát, 1 zsák babot, vereshagymát, répát. Az izr. jót. nőegylet részére Az arad-csanádi vasutak igazgatósága 40 kor., Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár igazgatósága 100 kor. volt szives adományozni. A kegyes adnkozók fogadják hálás köszönetünket. *Az elnökség*.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Budapest főváros elsőrangú szállodája az Angol királynő szálló** (Deák Frencc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

— **Kitüntetés** Ó felsége legfelsőbb elhatározásával *Arnheim S. J.* budapesti pénzszekrény és tresor gyárost csász. és kir. udvari szállítóvá nevezte ki Mint ismeretes az *Arnheim S. J.* czég uttőró a pénzszekrény és tresor gyártás terén. A budapesti királyi várban a magyar szt. korona és ereklyék megőrzésére készült páncélszobát, továbbá az új országház levéltárának, a székes főváros központi pénztárának és levéltárának páncélozását is ezen világhírű cég budapesti gyára eszközölte.

Monte-Carlo matadorjai.

(Két játékos, aki nyer.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 18

A napi lapok egész bátran állandó rovatot vezethetnének a montecarlói eseményekről. Mindennaposak ezek és mégis érdekesek: Sokan vannak, a kik ott hagyták vagyonukkal életüket, némelyeknek azonban kedvez Fortuna istenasszony. Ilyek két szerencsés férfi tartózkodik jelenleg Montecarlóban.

Az egyik *Rosslyn* lordja: a ké egy idő óta koményen farkasszemét néz a monte-carlói bankkaj. A lord egy amerikai konzorcium pénzével ment neki a nagy vállalkozásnak az általa feltalált és csalbatatlannak mondott rendszerrel. Persze a legnagyobb érdeklődés kíséri az angol főurat, a kinek az alakja körül újabb legendás históriák szövődnek.

Montecarlói jelentések szerint az ifju lord a trénte et quarente-on három évvel ezelőtt elvészttette óriási vagyonát, az óta folyton azon törte a fejét, hogyan nyerhetné vissza a pénzét. A tavasszal Mentoneban megismerkedett egy fiatal német matematikussal, a ki az óta már meghalt. Ez a fiatal ember átvizsgálta a lord számításait s eközben, anélkül, hogy tudta volna, helyes nyomra vezette őt.

Rosslyn kidolgozta a játéktervet, s a monte-carlói bank egy krupierjét szerződtette, hogy belegyakorolhassa magát a rendszere szerint való játékba. Az első kísérletek fényesen sikerültek, s a lord játékasztalával Amerikába ment ahol néhány pénzes embernek bemutatta a tu-

dományát. Amerikában is bevált a rendszere, s ott csakhamar megalakult a konzorcium 750.000 korona tőkével.

A lord ekkor a szindikátus két megbízottjával Monte-Carlóba utazott, s megkezdte a játékot. Mindennap délután négy óra tájon kezd, mire nagy tömeg kerül össze körülötte. Az első néhány játékban nem vesz részt a lord, de följegyzi, hogy a rouge, a noir, a couleur vagy az inverse nyert-e, csak az ötödik, vagy hatodik játékban kockáztat ötszáz frankot, s a tétet mindig biztosítja a refait de trente-un ellen, amely esetben a banknak joga van az összes tétek felét-bezsebelni.

A kroupier természetesen nagyon érdeklődnek a lord játéka iránt, s egy hivatalnok minden tétet gondosan följegyzi. És sok játékos is megteszi, ezt abban a reményben, hogy rá talál a lord rendszerének a kulcsára. A lord az első ötszáz frankos tétek után három-négyezer frankot is megkockáztat, s amint tizenkétezer frankot nyer, azonnal abbahagyja a játékot.

Az első két hét alatt több mint kétszáz ezer frank volt a lista nyeresége. A bank hivatalnokai azonban azt mondják, hogy csak nyerjen. Majd elkövetkezik rá nézve is az a pillanat, amikor megfordul a szerencséje, s a fejét vesztve majd belerohan a veszedelembe. Szóval egyáltalában nem hisznek a lord rendszerében.

A másik nyertes a nagy amerikai acél-trust igazgatója Schwab Károly, ki jelenleg európai körúton van.

Az amerikai igazgató urnak cirka hat millió korona az évi fizetése s ez lehetővé teszi rá nézve, hogy a híres kártyabarlang hazárd-játékaiban részt vegyen és félelmes ellenfele legyen a bankárnak.

Schwab urat a szerencse ebben az esetben sem hagyja el és annyit nyert az egyik asztalnál, hogy valósággal szétrobbantotta a bankot. Ezuttal a nyeresége 50.000 frank körül járt. Ugylátszik azonban, hogy az újvilág iparosnabiltása szándékosan addig folytatta a játékot a többi asztaloknál, míg ismét visszatért a kártyabarlang pénzszekrényébe a nyereségyöme. A következő napon ismét játszott az érdekes idegen s bármennyire gavallérosan bánt is a pénzzel, 54.000 frank nyereséget kénytelen volt elvinni magával.

Schwab ur egyébként, mint egy északi táviratunk jelenti, ma Bécsbe érkezett.

TÖRVENYKEZÉS.

A hamis diploma.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 18

Perr Ottó, egy vidéki vendéglősnek a fia, orvostanhallgató volt, de noha évekig járt az egyetemre, oklevelet szerezni nem tudott. Közben elérkezett a katonáskodásának ideje s ne-hogy önkéntesi évet fegyver alatt legyen kénytelen szolgálni, vakmerő hamisításra határozta el magát. Szerzett ugyanis Perr egy olyan blankettát, a minön az egyetem a diplomákat kiállítani szokta s azt kitöltve, mint „másolatot” még közjegyzői hitelesítő záradékkal is ellátta. Az utóbbit valami más okiratról levágta s a hamis másolattal együtt vászonra ragasztotta.

Ezzel elkészülvén „dr.” Perr Ottó, folyamodott a belügyminiszterhez, mindjárt azt is remélve, hogy a rendes szolgálati ideje után ezradorvossá nevezzék ki. Tán sikerül a furfangos terv, ha a miniszteriumban gyanusnak nem találják azt, hogy a diplomamásolat vászonra van huzva. Irtak hát az egyetemre, majd Kocz-kár Zsigmond zombori kir. közjegyzőnek s mivel mindkét helyről az a válasz jött, hogy a kérdéses oklevél hamis, Perr Ottó a budapesti törvényszék elé került.

A mai tárgyaláson, a melyen Agoraszó bíró elnököt, dr. Polányi ügyész közokirathamisítás-sal vádolta a könnyelmű embert. Perr beismer-te a hamisítást, de azzal védte magát, hogy szinte kényszerhelyzetben volt.

— Miért? — kérdezte az elnök.

— Én nem annyira a rendes katonáskodástól féltém, mint inkább attól, hogy nagy szomorúságot okozna szüleimnek az, ha megtudnák azt, hogy nem vagyok orvos.

— Hát azt hitték azok a szegény emberek?

— Igen, pedig évekig nem vizsgáztam.

— És küldték ide önnek a pénzt?

— Azt nem, mert hisz nem volt módjukban s én leckéből tartottam fenn magam.

Visontai dr. védő arra való utalással, hogy a vádlott nem anyagi érdekből követte el a hamisítást. büntett helyett vétséget kért megállapítani. A törvényszék így is cselekedett és no-ha a vádba tett 391. § öt évig terjedhető börtönt ír elő, Perr Ottót csupán 3 havi fogságra ítélte.

NAPIREND.

Január 19. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Jézus sz. n. — Protestáns naptár: Babil. — Görög-keleti naptár (január 6.): Epihan. — A nap kél 7 óra 26 perckor, nyugszik 4 óra 23 perckor. — A hold kél délután, nyugszik 2 óra 28 perckor.

Január 20. Hétfő. Róm. kath. naptár: Fábian és Sebestyén. — Protestáns naptár: Fábian és Sebestyén. — Izraelita naptár: Sobebim böjt. — Görög-keleti naptár (január 7.): Iván. — A nap kél 7 óra 25 perckor, nyugszik 4 óra 25 perckor. — A hold kél 1 óra 3 perckor, nyugszik 3 óra 38 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 767.9 milliméter, délután 2 órakor 766.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° — 3.0, délután 2 órakor C° + 1.9. — Szél irányja és ereje reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor DK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 8 milliméter hóréteg.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, enyhe, éjjeli fagy, elvéte csapadék.

Szabadságsarol emléktárgyak országos múzeuma (szin-ter épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 6 órától délután 6 óráig. Belső-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11/2—12/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1/2—2/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erkel-é-museum mellett ülés-terem.

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztársaság közgyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői kamara közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi Oratorium-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor (Polgári fiúiskola.) — A Kossuth Lajos betegsegélyző és temetkezési-egylet választmányi ülése délután 3 órakor.

Január 22. A Kölcsey-egyesület fölolvásó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 25. Az új-szent-annai állami polgári fiúiskola tantszéki-estélye este 8 órakor (Polgári fiúiskola.)

Január 26. Andriczek Ferenc cs. és kir. kamara-művész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi református egyház közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városház.) — A borosjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A borosjenői és vidéke gazdasági- és hitelszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor.

Január 27. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Január 28. Világos hegyközség közgyűlése. — Jegyzőválasztás Sillingyán.

Január 30. A nagy-buttyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Jegyzőválasztás Pankotán. — Az első arad-szent mártóni takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése.

Február 2. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A kisjenői takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 16. Rosenthal Mór hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES

— Felhívás. Az aradi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet az újév alkalmával a következő figyelemreméltó felhívást teszi közzé, melyet különösen a kisiparosok, kiskereskedők és kisbirtokosok figyelmébe ajánlunk. Szövetkezetünk az állam részéről adoménység kedvezményében részesül azért, mert érvényben levő törvények szerint kisiparosok, kiskereskedők és kisbirtokosok hiteligenyeit óhajtja társulás útján kielégíteni. Hetenkint 50 filléres befizetéssel lesz a belépő egy tagrész tulajdonosa s ez által a szövetkezet tagja, mely arra jogosítja, hogy társadalmi állásának és vagyoni vi-

szonyainak megfelelő hitelben részesüljön. A belépők jegyezhetnek több részt is egyszerre és egy könyvre. A szövetkezetbe való belépés még azon előnyt is biztosítja tagjai részére, hogy a megerősítés nélkül hetenkint befizetett összegek az illető évtársulatnak hat év után megejtendő felszámolásakor egészben visszafizettetnek és azonkívül az üzleteredményből még a megfelelő haszonban is részesülnek. Az 1901. év végével ejti meg a szövetkezet a XV-ik évtársulatnak felszámolását és az 1902-ik évi társulatba való tömeges belépésre hívjuk fel az érdekeltek figyelmét. Ezen hirdelményünket különösen kisiparosaink, kiskereskedőink és a gazdálkodók figyelmébe ajánljuk. Az „Aradi Takaré- és Segélyegylet mint szövetkezet” igazgatósága, Petőfi-utca 1. szám. (Bing-ház.)

— Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségekről tesz jelentést: Agai Ignác kereskedő Deés és Szamosújvár, Kőrösi József kereskedő Jankovác, Böhm Gábor kereskedő Jankovác, Rosenfeld Kálmán kereskedő Újfehértó, Beck Zsófia női divatkereskedő Budapest (Király-utca 51.), Oswald és Neumann borkereskedő Zágráb.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 18.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt. Tartózkodó vételkédv mellett 15.000 métermázsza került forgalomba, nyugodtabb irányzat mellett, szállard, tartott, közben néhány fillérel magasabb áron. A többi gabonaneműek irányzata nyugodt. Időjárás enyhe.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.26—9.27
Buza októberre	8.40—8.41
Rozs 1902. áprillisa	7.77—7.78
Zab 1902. áprillisa	7.50—7.51
Tengeri 1902. májusra	5.40—5.41
Repce 1902. augusztusra	12.25—12.35

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprillisa	9.19—9.21
Buza októberre	8.36—8.38
Rozs 1902. áprillisa	7.72—7.74
Zab 1902. áprillisa	7.48—7.50
Tengeri 1902. májusra	5.36—5.38
Repce 1902. augusztusra	12.30—12.40

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	652.75
Magyar hitelrészvény	669.—
Leszámitolóbank részvény	427.—
Rima-Murányi vasúti részvény	494.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	661.50
Közúti vasút	596.50
Városi villamos vasút részvény	293.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 18. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 94—95 fillérig, Fialal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90—92 fillérig. Fialal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 88—90 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üll sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéslétszám. Január 15. napján volt készlet 26,765 darab, január 16. napján felhajtott 467 darab, január 16. napján elszállított 920 darab, január 17. napján maradt készletben 26,312 darab. Üzlet: Kellemeoseb.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Előfizető Petrozsény. Utána jártunk a dolognak s tényleg egy nemrég kiadott hadügyminiszteri rendelet értelmében közkatonák is lehetnek tisztek. Es pedig olyképen, hogy a három év letelte után képesítő vizsgálatra bocsájtják őket, s ha az előirt tantárgyakból leteszik a vizsgálatot úgy hadapródoóká léptetik elő őket. A rendelet fenállása óta azonban a képesítő vizsgálatra nem volt jelentkezés.

Érdeklődő. Ingyen kenyérré gyűjtőveket kiadó-hivatalunkban kaphat.

Vidéki bálrendező. Mint már megirtuk, a bálon megjelent hölgyek névsorát készséggel közöljük, a felülfizetéseket azonban csak akkor, ha a kiadó-hivatalnál az előirt díjat lefizetik.

Kerpel Izsó

50,000 kötetes

kölcsön-könyvtárába

Aradon, Atzél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

A következő ujdonságok érkeztek:

Szász: Komorovcsák kapit., Gárdonyi: Karácsonyi álom. Bajtai: Sphynx, Broughton: Olyan mint a virág, Crocker: Gven, Tolstoj: Sötétség orsz., Tneuriel: virágos erdő. Tutsek: Örvény, Bartha: Kazár földön. Görbe napjár 1902, Laufs: A páholy, Horovitz: Camilla, Molnár: Gazdátlan csolnak, Gárdonyi: A láthatatlan emb, Thury: A kapitány, Szücsné: Alf. Szakácskönyv, Jókai: Egetvivő asszonyisziv, Herczeg: Pogányok. Mikszáth: Öreg szekér, fakó hám, Fekete kakas, A szelistei asszonyok, Gorkij: Csudra Makar, Szabados: Leányok, asszonyok. Eötvös Károly: Emlékezősek, Magyar alakok, Beniczky: Mindenáron, Hanna, Az első nyom, Ohnet: A könnyűvérűek. X. Szülék a vásáron, Brieux: A vörös talár, Sz. I.: Elsülyedt lelkek, Almanach 1902. Donászy: Szigetvár, May: A puskás bur. Koltai: M. szab. harcok vezérei, Eckstein: Isk. kalodában, Abonyi: Három vitéz m baka stb.

Németben: Voss: Der gute fra Checco, Boy-Ed: Lea u. Rihel, Bahr: Neben d. Liebe, Jen-en: Frühlingsstürme, König: Ohne Gewissen, Hartwig: Schloss Wolkenstein, Buch der grössten Geheimnisse, Viebig: Die Rosenkranzjungfer, Heiberg: Fast um ein Nichts, Meggede: Von zarter Hand, Tranfil Max: D. Welt hinter den Coulissen, Bernhard M.: In treue fest, K. Essenther: Der echte Ring, Wothe A.: Und doch, Suse, Warum, Ragna, Knut Hamsun: Die Stimme des Herzens, Edwards: Stefan Lawrence, Dewall: Der schöne Lehmann, Kaviar-Kalender 1887—1901., Ballestrem: Aus d. Rumpelkammer, Amors Missethaten, Bülow: Im Hexenring, Wachenhusen: Gesch. e Schönheit, Der Backfisch, Tinseau: Versiegelte Lippen, Spätigen: Plainair, des Amerikaners Wort, Georgy: Lotte Bach's Hochzeitsreise, Hackländer: Im Damencoupé, M. Fliegende Blätter 1886—1902-ig, Vaudere: Eschtruth: Am ziel, Drei Blumen der Wohllust

Francziában: Zola, Masson, Gyp, Ohnet, stb.-től ujdonságok.

Angolban: Twain, Ouida, Braddon, Broughton, Wells, Collins stb. legújabb művei.

Havi-kölcsöndij: 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek ujak és tiszták.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

A magyar, német, francia és pótfjegyzékek megjelentek és ingyen kaphatók.

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében **üzleti könyvek** u. m. strazzák, naplók, főkönyvek, stb. **igen jutányosan** kaphatók.

REGENY-CSARNOK.

A harmadik.

— Regeny. —

Irta: Stenkliewicz Henrik.

Fordította: Hegedüs Szerelm. [19]

(Folytatás.)

Esti kilenc óra van, az idő gyönyörű. Sétálnom kell még egy kissé, hogy teljesen lehűtsem magam, s ezért a Belvedere-allébe sietek.

Az ablakok sötétek Helena villájában. Bizonyára nincs itthon. Nem tudom miért boszant ez engem.

Ha legalább az árnyékát láthatnám, nyugodt volnék, így azonban annyira elfog a düh.

Hogy mit teszek Ostricinskivel mindjárt az első találkozásnál, azt még nem tudom.

Szerencsére olyan ember, ki nem vonja ki magát a felelősség alól. De melyik pontján kezdjem? A cikket igazán, nagyon ügyes formában írta meg. Ostricinski tagadja, hogy az agg hárfás átöltözött festő volna, látszólag Eva vedelmére kell, de azért mindent elárul Helenának. Világos, hogy Évát kompromittálni akarja Helena előtt, egyuttal Kacia miatt áll bosszút rajtam s azonfelül nevetségessé is tesz.

Csak legalább azt ne mondta volna, hogy elmém zavarodott!

Megtörtént. Helena előtt nevetségessé tünöm föl! Ő olvassa a „Papírsárkányt“

Istenem! milyen kellemetlen dolog s milyen borzasztó szegény Évára nézve! Hogy ujjonghat most Ostricinski! . . . Valamit tenni kell! De legyen a „Papírsárkány“ riportere, ha tudom, hogy mit!

Az a gondolatom támad, hogy megkérdezzem Évát, mit tevő legyek. Ma játszik . . . Elmegyek a színházba, megvárom az előadás végét aztán beszélek vele.

Még van időm . . . Fél órával később Eva öltözőjében vagyok. Eva jelenésének mindjárt vége, addig körültekint az öltözőben.

Színházaink fényűzésekkel nem igen dicsekedhetnek. Fehérre meszelt falak, két pislogó gázláng, egy álló tükör, mosdóasztal, néhány szék, az egyik sarokban shaiselongue, — bizonyára a diva magántulajdona — ez a művésznö garderoberja . . . A tükör előtt számtalan toilleszer hever, félig kiürített feketekávécsész, pirosító és hajpor-dobozok, szemfeketítő, hajtűdoboz, néhány pár keztyű, melyek a kéz formáját még megtartották, gombostű párna, két hajfonat; az egyik oldalalon csomó ruha függ, fehér, rózsaszín, sötét, világos, könnyű és nehéz. A földön két hosszukás kosár, tele toille cikkel. A szoba levegője összevegyült a hajpor s pafüm illatával. Milyen tarka összevisszaság, hogy dobtak hamarjában mindent össze, micsoda színek és reflexek, micsoda kápráztató fény és pompás árnyalat képződik a gázlobogása által.

A maga nemében nagyszerű a kép és igen jellemző . . . S bár itt is minden olyan, mint más öltözőkben szokott lenni, mégis van valami benne, a mi nem öltözőnek tüntet föl, hanem szentélylyé avatja e helyet, valami különös varázs uralkodik itt . . . A rendtlenséget, a tarka összevisszaságot, a rosszul meszelt falak között, melyekről itt-ott a vakolat is hullni kezd már — a művészi ihlet lengi körül.

Fülsiketítő taps hangzik. Aha! az előadásnak vége. A tetszés zaja ide is elhat, egyre hallok a közönség tombolását, egyre kiáltják: Adami! Adami! Negyedórása már, még nem szűnt meg a tombolás, folyton hívják a lámpák elé!

Végre beront Eva „Theodora“ costumejében.

Fején királyi korona van, szeme kifestve, arca pirosítva. Nyitott haja fátyolként borítja vállát. Uly lázas, ideges és kimerült, hogy csak alig hallhatóan kérdi:

— Mit csinálz itt Wladek?

Ezalatt leveszi fejéről a koronát s királyi palástjával együtt a chaiselonguera heveredik le. Anyira kimerült hogy szólni sem tud, némán tekint rám, mint viharüzte fáradt madár.

Melléje ülök, kezemet homlokára téve, másra semmire sem gondolva csak reá.

A kifestett szemekben még ott ég a szenvedély lángja, a homlokodon ott tündöklök a művészet s látom, hogy e leány miként áldozza fel egészségét vérét, életét a művészet oltárára, miként kapkod levegő után. Valami különös szájalom fog el ezek látára, úgy hogy magam sem tudom mi van velem . . .

Hosszu ideig ülünk így némán egymás mellett; végre kezével a „Papírsárkány“ mai számára mutat, mely ott hevert az öltözőasztalon s halkan suttogta:

— Milyen kellemetlen, milyen kellemetlen dolog!

Egyszerre hangos zokogásba tör ki, s reszketni kezd, mint a nyárfalevél . . .

Tudom, hogy nem a „Papírsárkány“ miatt busul, mert e cikk nem verhet oly nagy port, hogy még holnap is gondoljanak reá, hanem a fáradságtól és kimerültségtől fakadt könyekre. Az egész ostricinski nem ér annyit, hogy kö-

nyet ejtsenek érte! Ezt jól tudom, de azért szívem mégis összeszorul.

Kezét megragadva csókokkal halmozom el azt, megsimogatom s szívemre szorítom. Szívem heves dobogása egyre fokozódik, belsőmben valami csodálatos dolog történik. A nélkül, hogy tudnám, mit cselekszem, letérdélek előtte, szememre fátyol borul, elkabulok, végre eszemet veszttem karomba zárom Évát.

— Wladek! Wladek! Könyörülj rajtam! — suttogja Éva.

Még inkább magamhoz vonom, elfeledek mindent, eszemet elvesztettem: csókolom homlokát, szemét, száját s csak ez egy szó jön ajkamra:

— Szeretlek! Szeretlek!

Ekkor Éva fejét kissé félrehajítja, karjával görcsösen szorítja át nyakamat, miközben ezt sugja:

— Már régóta szeretlek! . . .

(Folytatása következik.)

A Remekirók

50 kötetes képes kiadása

havonkénti 3 koronás részletfizetésre kapható

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.

Ugyane cég ajánlja

táncmulatságok - rendezőinek

saját készítményű

cottilionjait,

100 darab finom bál cottilion
2 forint.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

S z e s z ü z l e t.

— Január 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szártott moslák: 12-80—13— korona mmásanként

Városi színház.

Vasárnap, 1902. évi január hó 19-én:

Bérletszünet.

Bérletszünet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árakkal:

A bor.

Falusi történet 3 felvonásban. Irta: Gárdonyi Géza.

SZEMÉLYEK:

Baracs Imre . . .	Árkossy V.	Göre Gábor . . .	Bács Károly.
Baracs Matyi . . .	Nemes S.	Göre Gáborné . . .	Tolnainé.
Baracsné . . .	Angyal Ilka.	Durbints Pál . . .	Polgár S.
Szunyogné . . .	Bácsné.	Ceglédi Pál . . .	Palóczy Pál.
Szunyog Rozi . . .	Komlósy I.	Egy fiu	Garai Ilona.
Mihály	Mezei Péter.	Kocsis	Bánáthi Bde.
Eszter	Menszáros M.	Jancsi	Kley Marika.

Kezdete 8 és fél órakor.

Bérlet 10 i. sz.

Paradics.

Este 7 órakor, rendes árakkal:

A svihákok.

Operette 2 felvonásban, előjátékkal. Szövegét írták: Lindau és Kren. Fordították: Feld Aurél és Mérei Adolf. Zenejét szerzette: Ziehrer.

SZEMÉLYEK:

Gilka Adolár . . .	Polgár S.	Roland	Boda Ferenc.
Mimi, táncosnő . . .	Mányai A.	Wondracsek . . .	Giréth K.
Blitz Fri z	Rubos A.	Rodenstein . . .	Haidt Margit.
Berta, neje	Felhő Rózi.	Muggenheim . . .	Komlósy I.
Vendéglős	P. lóczy Pál.	Malter Prém . . .	Nemes S.
Anna, leánya . . .	Vidor Laura.	Kampel	Árkossy V.

Kezdete 7 órakor.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti Áru- és Értéktőzsdén.

Budapest, január 18.

Magyar aranyárjádék 40/0	119.50
Magyar koronajárjádék 40/0	95.60
Magyar arany 41/20/0	122.25
Magyar ezüst 41/20/0	101.25
Magyar keleti vasút	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.80
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	95.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	185.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	152.—
Osztrák papíráradék	100.—
Osztrák járadék ezüst	100.—
Osztrák járadék arany	120.25
Koronajárjádék	96.25
1860-iki államsorsjegyek	146.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1600.—
Magyar hitelbank részvény	666.50
Osztrák hitelbank részvény	651.50
Osztrák-magyar államvasút	660.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.02
Német birodalmi marka	117.20
London	239.20
Páris	95.20

NYILTTÉR.*

Meghívó

Sperber Frigyes, Müttermüller József, Unger Mór
igazgatása alatt álló

Aradi Zenekonzervatorium

1902. évi január hó 25-én, szombaton este
7 és fél órakor

a templom-utozai

polgári fiú-iskola dísztermében
tartandó

nagy hangversenyére.

Helyárak:

I. hely 2 kor., II. hely 1 kor., állóhely 60 fill.

A hangverseny tiszta jövedelme a tandíjmentes növendékek alapja javára fordítottatik.

Jegyek elővélthetők a zenekonzervatorium irodájában, (Szabadság-tér 21.) és este a pénztárnál.

Világhírű

orosz karaván
tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek,
MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Legfinomabb fajok,
eredeti csomagokban

ARAD és KORNÉKÉN
csak

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatni, hogy

Aradon, Tököl-tér 7. sz. alatt

ruhaszabászati és varrási műtermemben a legfinomabb, mint egyszerű házi ruhákat is jutányos, a legfinomabb igényeknek megfelelőleg készítek.

Egyben tudatom, hogy január 15-től kezdve csakis uri leányok részére külön varróteremben

varrási és szabászati
iskolát

nyitottam, a hol 3 havi időtartam alatt a kellő jártasság elsajátításáért kezeskedem.

Tanulási-díj 3 havi időtartamra 60 korona.

Tisztelettel

Vuk Lukréczia,
női szabónő.

borivóknak, kik a bort savanyúvízzel kezezik, retik vegyíteni, mindennek előtt a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

SÁVANYÚVÍZ

Állítható. E víz kőszemből a bor savát és az itálnak kellemes, ingerlő mellékist ad, anélkül, hogy azt felfűtve tartandó.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő osztály.

Keresünk:

Aradi elsőrendű fűszer- és osemegakereskedés részére intelligens jó megjelenésű, szakképzett kirakatrendező segédet.

Kéfe- és pipereáru kereskedő Aradon létesítendő fióküzlet részére jó megjelenésű, intelligens, fiatal üzletvezetőt keres. Óvadék kívántatik.

Aradi fűszerkereskedés részére fiatal szerény igényű s lehetőleg helyben már működött segédet.

Vidéki városba, a női- és férfi-divat szakmában jártas 24—25 éves, jó megjelenésű, kirakatrendező segédet. A magyar és német nyelv ismerete szükséges.

Vidéki rőfös-kereskedés részére szakképzett, ügyes segédet.

Vidéki fűszer és vegyeskereskedés részére a magyar és román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

Az épület- és szerszámfa kereskedésben jártas román, fiatal segédet.

Önálló gyakorlattal bíró, a női- és férfi divatáru, valamint a norinbergi-szakban teljesen jártas óvadékképes, szakképzett segédet, lehetőleg üzletvezetői állásra.

Raktárkezelőnek, 24 éves, a divat, rőfös, továbbá a fűszerüzletben jártas, magyarul, németül és szerbül tudó segédet.

Idősebb kereskedőt, rőfös- és vegyesüzletbe, szállító-céghez, vagy gazdasághoz alkalmazottnak.

Fűszer- és vegyesáru szakmában több fiatal, ügyes, románul tudó segédet.

Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyvelőt és levelezőt.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,
titkár.

Keppich Zsigmond,
igazgató.

Építési hitel
amortisatiós kölcsönnel.

Hogy az építkezés városunkban ismét fellendülhessen, fáradozásaimnak sikerült egy magyarországi nagyobb pénzintézet képviselőjét megnyerni oly célból, hogy amortisatiós kölcsönök alakjában nagyon előnyös feltételek mellett közvetíthessek építési hitelt.

Ilyen kölcsönök Arad belváros forgalmasabb utcáiban épülő bérházakra fognak az építés megkezdése előtt folyamodóknak engedélyeztetni, s az építkezés előrehaladásához mérten folyósítottatni.

Szóbeli felvilágosítással is szolgál

144

Szücs F. Vilmos

Ingatlan és földhitel kölcsön intézet

ARADON,

Boros Beni-tér 5. szám.

Krausz Paulin

60,000 kötetből álló

kölcsönkönyvtára

Aradon,

Deák Ferenc-utca 2. szám.

Ujdonságok:

Magyar, német, francia és angol nyelven nagy mennyiségben érkeztek be. Ezekről jegyzék készülében van.

Legújabbak: Benitzkyné: Minden áron. Hanna stb. Crocker: Gven. Gárdonyi: Láthatatlan ember, Karácsonyi álom. Jókai: Egzotivó asszonysziv. Herczeg Ferencz: Pogányok. Theuriet: Virágos erdő. Tutsek: Orvén. Ohnet: A könnyűvérűek, A szirén, továbbá Tolstoi, Szücs, Horovitz, Molnár, Tury stb. legújabb művei.

Németben: Marie Bernhard: Die chinesische Mauer. Anny Bock: Ellen. Eckstein: Der Bildschneider von Weilburg. Die Märchenprinzessin, Gersdorf: Blumen im Schutt, Erlösende Morte, Ludovika. Mirbeau: Die Badereise des Neurasthenikes, der Garten der Qualen, Tagebuch einer Kammerjungfer. Prevost: Das Kind der Ebrecherin. Sinkievicz: Ohne dogma. Wilbrandt: Erika. Hamilton Aidé: Die Erzieherin. Arthur Zapp: Die Lüge der Ehe, Wie junge Mädchen lieben ist.

Franciaiban: Edmond Rostand, Octave Mirbeau, Gyp, Ohnet, Prevost, Bourget, Zola.

Angolban: Mrs. Alexander, Rudyard Kipling, Quida, Mathers stb.

Havi kölcsöndíj: 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként 8 fillér.

A tanuló ifjuságnak és nevelőknek havonként 1 korona, kötetenként 6 fillér.

Vidéki bérlők pontos kiszolgálásban részesülnek és tetszésszerűen mennyiségben kaphatják a legújabb műveket.

Minden magyar, német, francia divatlap, bel- és külföldi folyóirat pontosan házhoz küldve.

Egyes számok külön is kaphatók!

Az összes eddig megjelent füzetek mindig raktáron!

Tanszerek kitünő minőségben!

Mindennemű papíráru! Legfinomabb luxuspapír! Disztes kiállítású levéldobozok!

Képes levelező-lapokban naponta ujdonságok!

Helyszüke miatt karácsonyról visszamaradt disztárgyak és képes könyvek mélyen leszállított áron.

Továbbá jó regények és beszélyek felvágatlan, új állapotban kötetenként 10—15 kr.

Kiváló tisztelettel:

Krausz Paulin,

Deák Ferenc-utca 2. sz.

114. sz.

Hirdetmény.

A ménesi m. kir. vinczellér iskola tanulói részére szükséges téli ruházat (egy daróc nadrág és kabát) szállítására pályázat hirdettetik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy ajánlataikat folyó év január hó 23-án reggel 8 óráig alólirott igazgatóságnál nyújtsák be.

Az ajánlathoz melléklendő a szövet mintája, nyilatkozni szükséges továbbá, hogy mily árban hajlandó egy öltönyt (nadrág és kabát) szállítani.

Megjegyeztetik, hogy a pályázó, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles leendő a ruhákat a megrendeléstől számítandó 2 hét alatt szállítani.

Végül megjegyeztetik, hogy mintegy 30 ember részére szükséges a ruha.

Ménes, 1902. január 17-én.

M. kir. vinczellér iskola igazgatósága:

Szilvássy Géza,
igazgató.

180

A melyből a chicagói vilákiállításán több mint 2 1/2 millió adatott el, most nálam

CSODA MIKROSKOP csak K. 2.40

csékely árért (K. 2.40 előleges beküldése után bérmentve, 40 fillérrel több utánvét mellett) kapható. E csoda mikroszkop előnye, hogy minden tárgyat körülbelül 1000-szer nagyobbítva lehet látni, tehát porszemek és a szem által ki nem vehető állatok oly nagyoknak látszanak, mint az aranybogarak. Nélkülözhetetlen füvészet és zoologia tanításánál és egy rég kívánt háztartási szerkezet, mely által minden tápanyag megvizsgálható megállapítható, hogy hamis, valamint a husnál a borsóka létezése. A vízben élő bacilusok, melyek tiszta szemmel ki nem vehetők, vigan uszkálni látjuk. Azonkívül rövidlátóknak mint loupe a legkisebb betűk olvasására is alkalmas. — Jobb mikroszkop 2500-szoros nagyobbitással beleértve több oly esettel és object üveggel csinos szekrényében csak K. 5 — Használati utasítás mellékeltek. — Igen finom távosávok, igen nagy távolságra használhatók, achromatikai üvegekkel, 3 kihuzattal, sárgarézből, elegáns dobozban csak K. 5. — Szétküldés: 1335

A. FEITH, Wien, V2 Matzleinsdorferstrasse 76.

Árverési hirdetmény.

Az aradi gör. kel. szerb hitközség a Boczkó-utca 8. sz. házban lévő Arany Csillag vendéglő és ahhoz tartozó mellék-helyiségeknek, továbbá istállóknak és pinczéknek 1902. év május 1-től való bérbeadása iránt 1902. évi január hó 31-én délután 5 órakor a hitközség tanácstermében (Szt.-Péter-tér) árverést tart.

Kikiáltási ár 1800, illetve 440, illetve 160 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a.

Az árverési feltételek a hitközség vagyongazdálkodójánál megtekinthetők.

Aradon, 1902. január 15.

Az elnökség.

184

Nagy választék flu- és gyermek-ruhákban.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

Hazai angol és francia gyapjuszövetek
nagy raktára.

Mértékszerinti rendelések

Aradon, Vörösmarty-utca 1. szám.

saját műhelyemben készítettnek a legújabb divat szerint, kifogástalan csinos kivitelben.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felső- és télikabátok, ulsterek, bundák és köpenyek.

Készlet állandóan mindenféle szörme-árakban.

1145

Katonai, egyenruhák magyar diszruhák!

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fejbőr tisztására a legkíméletesebb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírtmentes készítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti a szőke hajszálakat, pattanást, bőrpírkát (mitesszer) és minden más bőrbaját. Kiszimítja a ráncokat és himlőbubékokat, még koros egyéneknek is bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetői szöveg is az anyamunka másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csak oly készítményeket elfogadni, melyek az eredeti védjeggyel vannak lezárva. — Készítményem a nemlétságu m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel látottak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget oszka az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezéskísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólomot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykezéskészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczvíz 50 kr., fogazappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, oszka törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

19535—1901. urb. sz.

Hirdetmény.

Dr. Suciú János ügyvéd által képviselt Mandl Ferencz és érdektársa, mint Világos község volt urbéreseinek a közösségben levő legelő felosztással kapcsolatosan az egész határ tagosítása iránti kérelmük ügyében a tagosítás megengedhetőségének czéljából szükségesnek mutakozó többségnek birtok arány szerinti szavazás útján való megállapítására határidőül 1902. február hó 3. napjának d. e. 9 órája és szükség esetén a következő napjai Világos községhezához kitzetnek.

Miről érdekeltek azon határozott kijelentéssel helyeztetnek tudomásba, hogy akik a szavazásra kitzűzött határidőben meg nem jelenének, vagy pedig szavazati jogukat nem kívánják érvényesíteni, ugy fognak tekintetni, mint a tagosítást kérelmező felekhez hozzájárulnak.

Kelt az aradi kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak 1901. évi december hó 30-ik napján tartott üléséből.

Á c s,
jegyző.

185

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.
210648—1901. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, nap-

ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson	1. évi január hó
Szeged	22-én d. u. 2 óra
Debreczen	28-án d. u. 2 óra

Budapest, 1902. január hóban.
Az igazgatóság

Pontos kiszágitás!

Jutányos árák!

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetési vállalatomra,
 ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetési berendezéseket
s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

NAGY ADOLF,
 csatornázási és vízvezetési vállalkozó.

1618

65—1902. I. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ő exjának 1901. évi november hó 27-én kelt 61983. számú rendeletével a kresztaménesi gör. kath. paplak helyreállítási munkálatait 3023 korona 16 fillér összeg, és a hitközség által természetben kiszolgáltatandó 200 kézi és 114 ígás napszám erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1902. évi február hó 17-ik napjának délelőtt 10 órájára az aradi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (Nagy-körut 6. sz. I. em.) tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az aradi m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Aradon, 1902. évi január hó 16-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Keller,

kir. főmérnök.

Az 1896. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt kölcser a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású kölcsvény, ezúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb kölcsvény és csúz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÉME szeplő, májfolt, mitesser s az arcz és kézbőr mindennemű tisztáltsággal ellen. Pőri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

SZEGFÜ POWDER a tein-neküdeséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s crème színben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghus épségben tartására. A száját dezinficziálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 korona.

SZEGFÜ SZAPPAN a legfinomabb tolett szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajki-kopás-biztos meggátolására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-YASBOR legkitűnőbb minőségű tokaji saját termésű hegyaljai borból készítve. Kitűnő s biztos hatású szer vérszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermekek kellemes ízénél fogva igen szívesen veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szer tyukszem szemölcs és bőrvastagodás gyökeres kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

GYOMORBOR legkitűnőbb minőségű tokaji aszu ürmösből készítve. Biztos hatású a már legrégebbi gyomorbetegségek gyógyítására. Étvágytalanság, székrekedés, görcsök s gyomorsütés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona.

1529

Kapható osaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

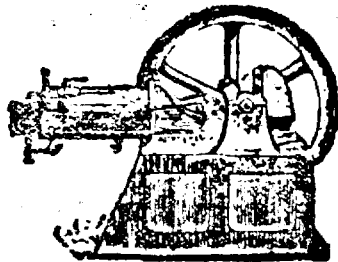
WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátorajauhely.

Főraktárak Budapesten Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körut 17.

Helybeli raktárak: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán.

BENZIN-PETROLIN GÁZMOTOROK és lokomobilok

villamos gyújtással és szelep-kormányzattal a legmesszebb menő kezeség mellett mindan gazdasági célra alkalmas. Nem gyorsulók, tehát malomüzemekre különös előnnyel használható.

Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER

motorgyára, Magyarországi vezérképviselő és raktár

1624

DÉNES B.

Budapest, VI., Váci-körut 61. sz.

Arjegyzék ingyen!

Tisztossegos ügynökök kerestetnek.

36—1902. sz.

Ternovai járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett silingyiai körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ának minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám a folyó hó 28. napjának d. u. 5 órájáig adják be, mert a később beérkező kérelmeket figyelembe nem veszem.

A választás folyó hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájaker a silingyiai körjegyzői székházban fog megtartatni.

Ternován, 1902. évi január hó 15-én.

Jank János,

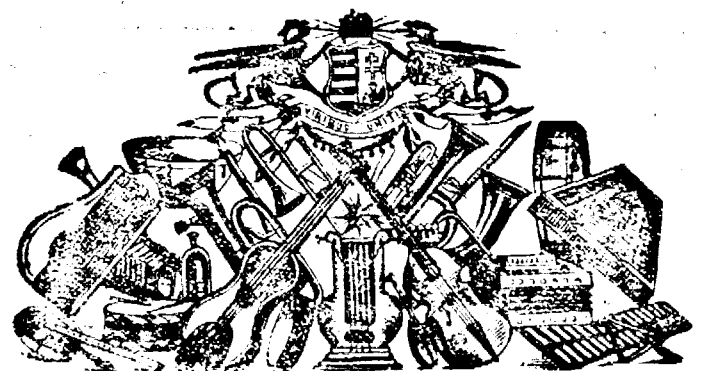
főszolgabíró.

174

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák, gitárok, floták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserélek.

1879

1112—1901. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró 1901. V. 2387/2. számú végzése által a Sárreői takarékpénztár részvénytársaság jelentkezésére és több végrehajtó javára, Korbuly Lajos és neje aradi lakosok ellen 362 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le és felülfoglalt és 1380 koronára becsült butorok, zongora és egyébektől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Heim Domokos-utca 1. sz. a. leendő eszközlésére 1902. ik január hó 21. ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1902. évi január hó 7. napján.

Györffy Arnold,
bíróági végrehajtó.

191

707—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann féle gyártelepen levő magtár helyiségeknek azonnali bérbeadása iránt 1902. évi január hó 27-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 kor. 2. A 4. számú 6000—7000 mm gabonát befogadó magtárra 1200 kor. 3. Az 5. számú 4000 métermázsza gabonát befogadó magtárra 1000 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1901. évi december hó 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Üzlet felosztás és végeladás!

Rövidáru-, férfi-divat-, női pipere-, diszműáru-, kalap-,
cipő-üzletem felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett
végeladást

rendezek s a raktáron lévő áruk

minden elfogadható árban

eladatnak.

Tisztelettel

Ruzsonyi Endre

Arad, Andrassy-tér 24., Hungaria kávéház mellett.

30604—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város külhatárában fekvő földbirtokok határának megjelölésére vonatkozó 13882—255—901. számú szabályrendeletnek megfelelőleg eszközözendő határjelzésre kitűzött határidő 1901. év végével lejárt.

Felhívjuk mindama külhatárbeli földtulajnosokat, a kik a határjelzést nem eszközölték, hogy azt legkésőbbben 1902. évi január hó végéig teljesítsék, mert különben a határjelzést hatóságilag fogjuk eszközölni és a költséget közigazgatási úton beszédelni.

Arad sz. kir. város tanácsának 1901. évi december hó 31-én tartott üléséből.

A városi tanács

Magy. kir. államv. üzletvez. Debreczen

33414—1901. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán 1902. évi július hó 1-én a vasuti vendéglő bérlete lejár: ugyanazon időponttól számítandó három évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomásán levő vendéglői üzlet bérletére“ felirattal ellátott, nemkülönbben a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1902. évi február hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján, térti vevénnyel nyújtandók be, ugyanazon időpontig bánatpénz fejében pedig batszáz korona készpénzben küldendő be, — függetlenül az ajánlattól — a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénz-árába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III (forg. és keresk. osztályában) (Tisza-palota II. emelet 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázatok közül — tekintet nélkül a felajánlott bérösszeg nagyságára — szabadon választhassanak.

A vendéglő helyiségek közül az I—II. osztályu étterem fűtése és világításáról a vendéglős saját költségén tartozik gondoskodni, míg a III. oszt. varó- és étterem világítási és fűtési költségeit felerészben a vasutintézet, felerészben pedig a vendéglős viseli.

Kelt Debreczen, 1901. december havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánuomás nem díjaztatik.)

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és bizalmasan arany, palmarosa, májfélek, borsika (Mitocser) és más éterfajokból áll. Megóvja a bőrt a megporodástól; megszünteti az arca és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arcbőrt simává, üdévé teszi.

Záros anyagot nem tartalmazván, nem idegenül az arcbőr fényességét. Ára 1 korona. A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza 1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerárterében
Budapest, II., Széna-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerára
Budapest, VI., Vározi-körút 17.

19534—1901. urb. sz.

Hirdetmény.

Ó-Szt.-Anna község egyes birtokosai, mint volt urbéreseknek tagosítás iránti kérelmek ügyében a tagosítás megengedhetőségének céljából szükségesnek mutatkozó többségnek birtokarány szerinti szavazás útján való megállapítására határidőül 1902. évi január hó 27. napjának d. e. 9 órája Ó-Szent-Anna község házához kitűzetik.

Mikorra az összes érdekelték azon határozott kijelentéssel idéztetnek meg és helyeztetnek tudomásba, hogy a kik a szavazásra kitűzött időben meg nem jelennek, vagy pedig a szavazati jogukat nem érvényesítik, úgy fognak tekinteni, mint a kik a tagosítást kérelmező felekhez hozzájárultak volna.

Az aradi kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak 1901. évi december hó 28-án tartott üléséből.

Ács,
jegyző.

170

Feltűnést keltő nyilatkozat!

Kedves Hajós ur!

Ma, midőn oly sok ismeretes tyukszemirtő szer daczára, legtöbbször kiírhatalannak tartják a tyukszemet, már nem is igen ajánlanak nyugodt lélekkel tyukszemirtő szert, hacsak nem ismerik az „ANAGALLINT“, a mit egy szerencsés piánatban ön talált fel, kedves Hajós ur.

E bámulatos szernek köszönhetem, hogy sok másfajta drága szerek sikertelen használata után, a 8—10 éves tyukszemektől teljesen megszabadultam.

A tyukszemirtő szerek helyett most már örömmel ragadom meg a tollat, hogy gratuláljak figyelmet érdemlő találmányához és köszönetemet fejezzem ki önnek, hogy megszabadított a gyötrelmes tyukszemektől.

Arad, 1901. év november hó 7-én.

Tisztelője

Ritt Gyula.

Tyukszem, szemölcs és bármilyen bőrkeményedést bámulatos rövid idő alatt eipusztít a

Hajós-féle **ANAGALLIN.** Ára 35 kr.

Fagybalzsam,

kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőrvizkedés ellen. Két, három nap alatt legbiztosabban gyógyít s minden fagyási bütyköt sikeresen eltávolít. Egy üveg teljesen elegendő. Ára 35 krajczár.

Kaphatók egyedül a feltaláló és készítőnél:

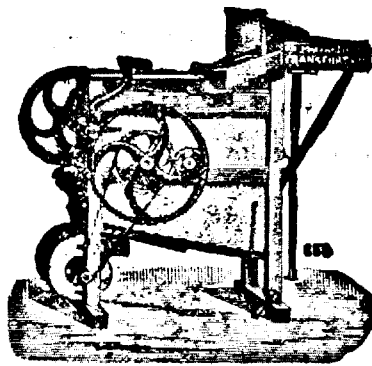
Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Kukoricza morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök)
kézi kezelésre való

Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsihoz szerelve.

Szeceksavágók,
szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapagyalakkal. Igen könnyű járással, körülbelül 40 százalékos erőmegtakarítás mellett.
Répa- és burgonyavágók, Darálók
Takarmány-füllesztők.

Szállítható takarékos-főző-üstök takarmány stb. részére

zománczott vagy zománc nélküli betétüstökkel, nyugvó helyzetű vagy szállítható, marha-takarmány és burgonya főzésére és füllesztésére, számos mező- és házigazdasági célokra etc. továbbá

Cséplőgépek, járgányok, aczélekék, hengerek, boronák.

„**AGRICOLA**“ sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel) mindenféle vetemény számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon alkalmazható.

Önműködő szabadalmazott

permetező készülékek, a torma és szegács kiirtására, és a gyümölcsfát megkárosító rovarok pusztítására, és a peronospora kiirtására

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kir. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödék és vashamorművek

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Alapított 1872.

850 munkás.

Kitüntetve több mint 450 arany-, ezüst- és bronzéremmel, az összes nagyobb kiállításokon. — Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek. 1298

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s bentlakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, idegzsabák (neuralgia), vesebajok, vérbetegségek, fémmérgezések gyógyítására. E fürdők szivbaj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészséges edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vérszegények, tüdőbeteg-k, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szivbillentyű bajok, nőbajok, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsabák, izület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gőgehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, izületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frttől feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: izületbajok, vérszegénység, elhízottság, általános gyöngeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyöngye emésztőképesség gyógyítására. 15 jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bentlakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

86.022 -1901 -VI/2. szám.

Feladási hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok igazgatóságának kezelése alatt álló, a Dezső Ádám-féle silingyiai kegyes alapítványhoz tartozó Aradvármegye, Silingyia község határában fekvő erdőbirtokból irtásra engedélyezett 360.24 k. hold, továbbá az 1901/2. évi vágásnak 15.01 k. hold, összesen tehát mintegy 375.25 k. hold erdőterület — a laza martokkal bíró völgynyulványokban állva hagyandó partvédő szegélyfák kivételével, amelyek az eladás tárgyát nem képezik — 64118 m³-re becsült tölgy-, cser- és gyertyánfából álló fakészlete 1902. évi február hó 3-án déli 12 órakor Mezőhegyesen a m. kir. ménesbirtok igazgatóság hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyaláson el fog adatni

Tájékoztatólag megjegyeztetik, hogy ez eladandó fatömegnek mintegy 30%-a tölgy hasznofának, 36%-a tölgy-, 24%-a cser- és gyertyán-hasáb, 22%-a vegyes dorong és 15%-a galy tűzifának van minősítve.

Vevő az összes fatömeg kihasználását és elszállítását legkésőbb 1906. évi október hó 30-áig befejezni tartozik.

A becsár, egyszersmind a kikiáltási ár 76.162 Korona (Hetvenhatezeregyszázhatvankettő) korona 88 fillér.

Az egy korona bélyeggel ellátott és kellően lepecsételt ajánlatokhoz 7620 (Hétezerhatszázhusz) korona bánatpénz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandó és kijelentendő, hogy az ajánlattevő az eladási és szerződési feltételeket ismeri és azokat kötelezően elfogadja.

Az ajánlatok a mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok igazgatóságánál f. évi február hó 3-án déli 12 óráig nyújtandók be. Később érkező vagy a feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá táviratok és utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak.

Az árverési és szerződési feltételek a mezőhegyesi m. kir. állami erdőhivatal és a silingyiai birtokkezelőség hivatalos helyiségeiben megtekinthetők.

Budapest, 1902. évi január hó 10-én.

M. kir. földmivelésügyi minister.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ér-

tesítések a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg mellékelendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtért.

Fogak plombázása feltűnően olcsón, jóállás
mellől. 163

Fájdalom nélküli foghuzás 1 forint.

Ház eladás.

Koszoru-utca 6. sz. ház,

melyben egy igen jó forgalmu

szatócs-üzlet

van, családi körülmények miatt
előnyös feltételek mellett, jutá-
nyos árban 162

eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

Azonnal

bérbeadandó Lippán

a

Magyar Király szálló

izléses

brendezéssel együtt.

Értekezhetni lehet **Bondy
és Társa** sörfőzdéjében
Lippán. 178

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt vevői-
met értesíteni, hogy 1902. február
hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti

czipész-üzletemet

feloszlatom és hogy iparomat

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kishalmi-féle gőzfürdő mellett

továbbra is folytatom, a hol mérték
szerinti megrendeléseket pontosan
teljesítek.

A n. é. közönség további szí-
ves pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné.

Ház eladás!

A Lehel-utcai 21. szám alatt levő
újnan épített, 15 évig adómentes ház
előnyös fizetési feltételek mellett **szabad
kézből eladó.** — Ugyan e ház három
lakása, egy-egy utcái szobából álló, ki-
adó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Flórián-
utca 6 b. sz. 5-ik ajtó. 182

Nagyobb mezővárosban

egy bérház,

legjobb helyen, 2000 korona jövedelemmel
eladó, esetleg egy szállóért is becsér-
lendő. Cím a kiadóhivatalban. 175

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyár-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herczeg ő csász. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához.

Fiók-üzlet: József főherczeg-ut 12. sz.
a legelőszob bevértéssel forrás, mindenkor friss és
jó árak. Gyors és pontos kiszolgálás.

Készpénzfizetésnél 20% pénztári jutalék.

Városi és megyei telefon szám 71.

TELEFON 184.

Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító műintézet

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

Elvállal a legdiszesebb különlegessé-
gek, piperek, új kelegyek, mindenféle
házi-ruhák mosását a legelőszob egyez-
ségi árak mellett. Otthon kimosott fe-
hérneműk és egyebek jutányos árak-
kon vasaltatnak; saját emberemmel
kívánatra háztól elvitetnek és haza is
szállítatnak. 1539

Alkalmi ajándék!

300 drb csak 1 frt 80 krért.

Egy remek aranyozott óra elegáns
lánczsal, pontosan jár, 3 évi jótállással;
1 remek collier keleti gyöngyökből, diva-
tos női ékszer karra, hajba vagy nyakra,
szabadalmazott zárral, 1 elegáns nikel
zsebkes két pengével, 1 elegáns pénzer-
szény bőrből, 1 elegáns nikel zseb ír-
eszköz, 1 pompás női brós (párisi facon),
1 pár elegáns női fülönfüggő simli-bril-
liánttal (csalódásig hű utanzat), 1 készlet
double-arany kezelő- és inggomb patent
zárral, 1 elegáns zseb toilette-tükör (belga
üveg) tartálylval, 1 illatos toilletteszappan,
1 elegáns nyakkendő-tű simli-brillianttal,
1 elegáns gallértartó, 35 angol használati
cikk levelezésekre, 250 drb különféle, a
háztartásban szükséges tárgy. Mindezen
300 tárgy — beleértve az elegáns órat,
mely egymagában megéri a pénzt — után-
vétél mellett csak 1 frt 80 krért, csu-
pán rövid ideig kapható: 198

Internat. Exporthaus

M. B. Bravmann, Krakau.

Meg nem felelt a pénz visszaadatik.

Telephon 436.

Korcsolyák

nagy választékban kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Anyakönyvvezető helyettesnek

kinevezhető, a német nyelvet
bíró s jegyzői teendőkben jártas

írnok

február hó 1-vel

alkalmazást nyerhet.

Javadalmazása havi 40 ko-
rona, mosás és ágyneműn ki-
vüli ellátás.

Fakert, 1902. január 15.

Rácz Márton,

173

körjegyző.

Ekszertárgyakat, zálogjegyeket,
tört aranyat, ezüstneműket

készpénzfizetés-mellett, legmaga-
sabb árral vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD. TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

Használjuk fel a kedvező alkalmat!

VARGA JÓZSEF

butor- és épület-asztalos üzlete

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

Tultermeles miatt minden elfogadható
ár mellett ajánlom 1709

kész háló- és ebédlő-szoba butoraimat

és olyanokra megrendelést jutányos ár
mellett készséggel elfogadok.

Építész és építettó uraknak ajánlom
kiváló anyagból készült épület-asztalos
munkáimat és parkettáimat Pénztézetek
és ügyvekedeknek ajánlok az irodai bere-
dezesekre, továbbá készítek portálokat és
bőltberendezéseket kereskedők részére.

Jutányos árak!

Elsőrangú likörgyár

mielőbbi belepésre keres

fiatal embert,

aki Délmagyarországot és Er-
délyt már sikerrel beutazta.

Ajánlatok bizonyítvány má-
solatokkal és fizetési igények
megjelölésével „Szép jövő“ je-
lige alatt e lap kiadóhivatalá-
hoz intézendők. 160

Telefon 39. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első
minőségű szagtalan

fűtő-köszen

50 kilós zsákokban csomagolva, bér-
mentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allandóan raktáron tartunk

elsőrendű

kovács-köszen

és darabos 1470

bükk-faszén is

50 kilós és 25 kilós zsákokban.
Megrendelések pontos hazaszállítása
végett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Magy. kir. államvasutak.

182256—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igaz-
gatósága az 1902. évi január hó
1-től számítandó egy, esetleg öt
éven át borítékok, irodasanyagok
és papirosokból felmerülő szük-
ségletének szállítását biztosítani
kívánván, ezennel nyilvános pályá-
zatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező iroda-
anyagokból és papirokról szóló ki-
mutatás, mely egyszersmind aján-
lati mintául szolgál, valamint a
szállításra vonatkozó részletes mó-
dozatok valamennyi hazai keres-
kedelmi és iparkamaránál megte-
kinthetők és a m. kir. államvasutak
igazgatósága, anyag- és leltárbe-
szerzési A. III. szakosztályánál (Bu-
dapest, VI. ker. Andrássy-ut 78.
sz. II. emelet 54 ajtó szám) kap-
hatók.

Az ivenkint egy koronás bé-
lyeggel ellátott ajánlatok lepecsé-
telve íy felirással: „Ajánlat ad
182256—901. számhoz.“ 1902. évi
január hó 22-én déli 12 óráig az
anyag- és leltárbeszerzési szak-
osztálynál benyújtandók, vagy posta
utján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott
irodasanyagok értékének 5% a kész-
pénzben, vagy állami letétekre al-
kalmias értékpapirokban 1902. évi
január hó 21-én déli 12 óráig a
magy. kir. államvasutak főpénz-
táránál leteendő.

Budapest, 1901. december 21.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)